

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.514/2012/161.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2012. november 19-én, 2013. március 11. valamint 13. napjain megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és 2013. március 26. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A bűnszövetségben, kereskedéssel, jelentős mennyiségre elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 4.B.662/2008/460. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett III. rendű és VI. rendű vádlottak tekintetében megváltoztatja a következők szerint.

A III. rendű vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetés tartamát 5 (öt) évre, a VI. rendű vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetés tartamát 6 (hat) évre enyhíti.

Egyebekben az első fokú ítéletet a fellebbezéssel érintett I. rendű, II. rendű, III. rendű, IV. rendű, Olgyay Zoltán Péter V. rendű, VI. rendű VII. rendű, VIII. rendű, IX. rendű, X. rendű, XII. rendű vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a I. rendű, II. rendű, IV. rendű, VI. rendű és XII. rendű vádlottak által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült 195.637 (egyszázkilencvenötezer-hatszázharminchét) forint bűnügyi költségből V. rendű vádlott 27.000 (huszonhétezer) forintot, IX. rendű vádlott 168.637 (egyszázhatvannyolcezer-hatszázharminchét) forintot köteles viselni.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletében bűnösnek mondta ki I. rendű, II. rendű, III. rendű vádlottakat társtettesként bűnszövetségben, kereskedéssel jelentős mennyiségre elkövetett elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetében, (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés). IV. rendű és V. rendű vádlottat kereskedéssel, jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett, kábítószerrel visszaélés büntetében, melyet bűnsegédként követtek el (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés), IV. rendű vádlottat továbbá megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetében (Btk. 282. § (1) bekezdés), V. rendű vádlottat megszerzéssel, csekély mennyiségre

elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont). VI. rendű, VII. rendű, IX. rendű és X. rendű vádlottakat a Btk. 282./A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont I. fordulat és (3) bekezdés szerint minősülő bűnszövetségben, kereskedéssel, jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés vétségében, mely IX. rendű vádlott esetében a Btk. 16. §-a szerinti kísérleti szakban maradt, és megszerzéssel, csekély mennyiségű kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont). VII. rendű vádlottat bűnszövetségben, kereskedéssel, jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés vétségében, mely kísérlet (Btk. 282/A. (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont I. fordulat, (3) bekezdés 16. §), és 2. rb. okirattal visszaélés vétségében (Btk. 277. § (1) bekezdés). XI. rendű vádlottat bűnszegédként elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés) és kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282. § (1) bekezdés). XII. rendű vádlottat társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés és (3) bekezdés) és kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282. § (1) bekezdés (5) bekezdés a) pont). XIII. rendű vádlottat társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés) és kábítószerrel visszaélés vétségében (282. § (1) bekezdés), XIV. rendű vádlottat pedig társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés) és kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282. § (1) bekezdés), továbbá kábítószerrel visszaélés vétségében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont).

Ezért I. rendű vádlottat, mint többszörös visszaesőt 11 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra, II. rendű vádlottat 8 év fegyházra és 8 év közügyektől eltiltásra, III. rendű vádlottat 6 év fegyházra és 6 év közügyektől eltiltásra, IV. rendű vádlottat, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 6 év fegyházra és 7 év közügyektől eltiltásra, V. rendű vádlottat halmazati büntetésül 4 év 6 hónap fegyházra és 5 év közügyektől eltiltásra, VI. rendű vádlottat halmazati büntetésül 7 év 6 hónap fegyházra és 7 év közügyektől eltiltásra, VII. rendű vádlottat halmazati büntetésül 4 év 6 hónap fegyházra és 4 év közügyektől eltiltásra, VIII. rendű vádlottat halmazati büntetésül 4 év 6 hónap börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra, IX. rendű vádlottat halmazati büntetésül 4 év 6 hónap börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra, X. rendű vádlottat halmazati büntetésül 4 év börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra, XI. rendű vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönre, XII. rendű vádlottat halmazati büntetésül 6 év 6 hónap fegyházra és 7 év közügyektől eltiltásra, XIII. rendű vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönre, XIV. rendű vádlottat halmazati büntetésül 1 év 8 hónap börtönre ítélte. XI. rendű vádlott vonatkozásában 5 év, XIII. rendű vádlott vonatkozásában 4 év, XIV. rendű vádlott vonatkozásában pedig 2 év próbaidőre felfüggesztette a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását.

Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogva tartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamába történő beszámításáról.

Elrendelte XII. rendű vádlott tekintetében a Debreceni Városi Bíróság 27.B.1667/2006/21. számú ítéletével kiszabott 2 év börtönbüntetés utólagos végrehajtását.

XIV. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről. Ennek keretében a kábítószereket és a bűncselekmények eszközéül használt dolgokat elkobozta. A bűncselekménnyel közvetlen összefüggésbe nem hozható, szabadon birtokolható bűnjelek lefoglalását megszüntette, és tulajdonosuknak való kiadásukról rendelkezett. Az értéktelen dolgok tekintetében pedig azok megsemmisítését rendelte el.

I. rendű vádlottal szemben 1 800 000 forintra és 32 000 euróra, III. rendű vádlottal szemben 500 000 forintra, VI. rendű vádlottal szemben 180 000 forintra, VII. rendű vádlottal szemben 500 000 forintra, VIII. rendű vádlottal szemben 555. 000, forintra, IX. rendű vádlottal szemben 5 000 forintra, X. rendű vádlottal szemben 35 000 forintra, XII. rendű vádlottal szemben 1.241 800 forintra, XIII. rendű vádlottal szemben 240 000 forintra, XIV. rendű vádlottal szemben pedig 330 000 forintra vagyonelkobzást rendelt el. Vagyonelkobzást rendelt el továbbá XII. rendű vádlottal szemben a lefoglalt 559 085 forintból 464 700 forintra, a fennmaradó 94 385 forintnak pedig a visszatartását rendelte el a XIV. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség biztosítására.

A IV. rendű vádlottól lefoglalt 386 900 forintból 262 584 forint visszatartását rendelte el a IV. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség biztosítására. A fennmaradó 124 316 forint lefoglalását pedig megszüntette és azt kiadni rendelte a IV. rendű vádlott részére.

Rendelkezett továbbá az eljárás során felmerült 5 258 875 forint bűnügyi költségről.

Az ítélet ellen I. rendű vádlott felmentés, illetve enyhítés, védője a tényállás téves megállapítása miatt elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, II. rendű vádlott enyhítés, védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, III. rendű vádlott és védője enyhítés, IV. rendű vádlott és védője enyhítés és a tényállás helytelen megállapítása miatt is, V. rendű vádlott védője téves minősítés, kereskedés téves megállapítása és enyhítés, V. rendű vádlott elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, védője a tényállás téves megállapítása és téves következtetés miatt elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, VII. rendű vádlott enyhítés, VIII. rendű vádlott enyhítés, védője a cselekmény téves jogi minősítése miatt és enyhítés, IX. rendű vádlott enyhítés, védője téves jogi minősítés miatt és enyhítés, X. rendű vádlott enyhítés, XII. rendű vádlott és védője enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

Az ügyész az ítéletet valamennyi vádlott vonatkozásában tudomásul vette. Szintén tudomásul vették XI. rendű, XIII. rendű és XIV. rendű vádlottak valamint védőik, így a határozat velük szemben első fokon jogerőre emelkedett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.58/2009/55-I. számú átiratában a védelmi fellebbezésekkel támadott ítélet helybenhagyását indítványozta valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában.

I. rendű vádlott és védője, II. rendű, III. r., V. r. vádlott védője, IV. rendű vádlott, VI. rendű vádlott és védője, IX. rendű vádlott védője, valamint XII. rendű vádlott védője fellebbezését írásban indokolta.

Az I. rendű vádlott fellebbezésében fenntartotta, hogy a terhére rótt cselekményeket nem követte el. Hangoztatta, hogy a terhére értékelt vádlott-társi vallomásoknak ügyészégi konspirációs eredete volt, azok tartalma nem valós. Személyére vonatkozóan sem közvetlen, sem közvetett bizonyíték, sem pedig zárt logikai láncolat nem mutatható ki a cselekményekkel kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság olyan tényekkel kapcsolatban is ítélezett, ami nem volt vád tárgyává téve.

III. rendű vádlott nyilatkozatai zavarosak, önmaguknak ellentmondóak és életszerűtlenek, ugyanakkor II. rendű vádlott vallomásai ellentmondás mentesek. A bíróság ténymegállapítását egy olyan információra, azaz III. rendű vádlott vallomására alapította, amely információ önmaga is igazolásra szorul. A törvényszék folyamatosan a III. rendű vádlott gyanús előadásaira építette ténymegállapításait, mely olyan fokú iratellenességet eredményezett, ami önmagában is hatályon kívül helyezést kell eredményezzen.

Életszerűtlen lenne, ha a nyomozó hatóság nem kereste volna meg konspirációs ajánlatával, valamilyen előny ígéretének kíséretében, aminek azért is van realitása, mert a rá nézve négy terhelő vallomást tevő személy közül ketten ezt már a bíróságon is elismerték. Végül sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság olyan tényekkel kapcsolatban is ítéletet hozott, amely nem szerepelt az ügyészség által előterjesztett vádpontok között.

Nem egyezik meg a lakásán talált drog mennyisége sem a III. r. vádlott által elmondottakkal. Letartóztatásakor 669. gramm kokaint foglaltak le nála. Elmondása szerint három alkalommal hozott drogot egy ismeretlen motorostól (elsőként 1 kg speedet és 20 gramm kokaint, másodjára 1 kg speedet és 100 gr kokaint, harmadjára 300 gr speedet), amelyeket a II. r. vádlott rendszeresen elhordott, de akkor hogyan maradt mégis 669 gr kokain a lakásán.

II. rendű vádlott védője logikátlanak és teljes mértékben életszerűtlennek tartotta azt, hogy a II. rendű vádlott I. rendű vádlott utasítására úgy látta volna el IV. rendű és V. rendű vádlottakat kábítószerrel, hogy utazott, ahol magához vette a kábítószer, majd a IV. és V. rendű vádlottaknak visszavitte azt melletti , illetve a és ott adja át az egyébként illetőségű, de nagyon gyakran tartózkodó vádlott társainak.

Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy IV. rendű és V. rendű vádlottak nyilatkoztak a tárgyaláson arra nézve, hogy az eljáró ügyésszel együttműködtek és ezért tettek valótlanul terhelő vallomást a II. rendű vádlottra. Ennek ellentételezése volt az, hogy kábítószerfüggőnek minősültek, és az is, hogy szabadlábra kerültek.

Rámutatott, hogy a II. rendű vádlott elfogásakor gépkocsijában talált laktóz és digitális mérleg a II. rendű vádlott állatgondozással kapcsolatos tevékenységéhez tartozik. Ezt igazolja, hogy III. rendű vádlottat 2007. augusztus 30-án őrizetbe vették és a lakásán talált kábítószereseket lefoglalták, így érthetetlen, hogy miért tartotta volna magánál a II. rendű vádlott az ezen kábítószeresekhez köthető laktózt és mérleget 2007. december 22-én. Igazolja a II. rendű vádlottól lefoglalt, által kiállított számla, hogy a II. rendű vádlott az elfogását megelőző napon vásárolt laktózt. A digitális mérleg pedig magasabb felsőhatárú

eszköz, mint amely tipikusnak tekinthető egy grammos tételben történő kábítószer adagolás vonatkozásában, egyébiránt pedig a mérlegen kábítószer maradvány nem volt kimutatható, amely azonban kimutatható volt a III. rendű vádlottól lefoglalt mérlegen. Rámutatott, hogy annak ellenére tényként fogadta el a törvényszék azt, hogy lakásán préselte, illetve fehéřítette a sárgás színű kokaint II. rendű vádlott, hogy a III. rendű vádlott lakásán lefoglalt ehhez szükséges eszközökön és magán a kokainon a II. rendű vádlott ujjlenyomatát nem találták meg.

A belgiumi utakkal, illetve az onnan hozott kábítószer III. rendű vádlott által I. rendű, illetve II. rendű vádlottak részére történt átadásával kapcsolatos III. rendű vádlotti nyilatkozatok ellentmondásosak.

Rámutatott, hogy a Kávéház az ítéletből kitűnően kiemelt találkozóhelye volt az ügyben érintett vádlottaknak, azonban II. rendű vádlottról ebben a körben nem esik szó. Ő, a III. rendű vádlottat leszámítva mindenki számára egy hentes volt, aki a disznótoros ebédeket készítette a melletti tanyán. A valamint a és kapcsolatában beszerzett telefonos híváslisták sem adnak semmiféle támpontot annak megállapításához, hogy a II. rendű vádlott szinte folyamatosan járt a III. rendű vádlott lakására kábítószerért, illetve az ott lévő kokain minőségének javítása érdekében. A lakásán lefoglalt és a III. rendű vádlott kábítószeres forgalmazását rögzítő füzetben sincs adat II. rendű vádlottra. Megállapította, hogy nem volt szükség arra, hogy II. rendű vádlott szolgálja ki IV. rendű vádlottat kábítószerrel, hiszen III. rendű vádlott vallomásából kiderül, hogy ő rendszeresen adott IV. rendű vádlottnak kábítószer, így érthetetlen, hogy miért lett volna arra szükség, hogy további néhány alkalommal erre ne hanem ugyanabból a forrásból II. rendű vádlott által vagy kerüljön sor.

Rámutatott, hogy II. rendű vádlott a melletti tanyán jelentős mennyiségű állattenyésztési tevékenységet folytatott, mely folyamatos jelenlétet kívánt. Amennyiben a II. rendű vádlott rendszeresen és huzamosabb időn keresztül távol lett volna, akkor őt valakinek helyettesíteni kellett volna. Ezt a feladatot valamely közelben lakó személy vagy személyek láthatták volna el, akiknek felderítése és felkutatása kézenfekvő lett volna. Rámutatott, hogy az ítéletben foglaltakkal ellentétben nem II. rendű vádlott kikötése volt a bérelt személygépkocsi esetében az, hogy azzal és is lehessen közlekedni, hanem a határ közeli voltára való tekintettel mindez a bérbeadó kezdeményezése volt. Rámutatott, hogy teljesen kívül esik a vád tárgyává tett cselekmények elkövetési helyétől, ezért irreleváns, hogy ott járt-e II. rendű vádlott. Mindezzel együtt azonban a II. rendű vádlott I. rendű vádlottal teljesen összhangban, teljesen következetesen vallotta, hogy a II. rendű vádlott nem járt, hanem az I. rendű vádlott hívta őt onnan a barátnője telefonjáról. Iratellenesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást, hogy VI. rendű vádlott következetesen nyilatkozott volna arról, hogy a III. rendű vádlott által forgalmazott drog ténylegesen az I. rendű vádlott tulajdonát képezte, illetve, hogy II. rendű vádlott a drogterjesztésben játszott szerepet. Ezzel ellentétben a tárgyaláson VI. rendű vádlott olyan vallomást tett, hogy egyszer találkozott disznóvágáson, ahol a II. rendű vádlott böllerként vett részt, valamint azt hallotta III. rendű vádlottól, hogy intézi az ügyeit. Gyanúsítottként is mindössze a disznóvágásról tett említést, mint ahol a II. rendű vádlottat észlelte, illetve, hogy azt mondta neki, hogy a II. rendű vádlott intézi környékén a dolgokat. Így iratellenes ténymegállapítás az, hogy VI. rendű vádlott bármilyen terhelő adatot szolgáltatott volna II. rendű vádlottra nézve. Ebben a körben hivatkozott a 4B.662/2008/304. számú jegyzőkönyv 8. oldal utolsó bekezdésére.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által is megállapított, a nyomozóhatóság részéről történt visszaélészerű joggyakorlás azt eredményezte, hogy a bizonyításra a Be. 78. § (4) bekezdésében írt egyéb tiltott módon került sor. Ez sértette a tisztességes eljáráshoz való abszolút jogot, ami következik a 14/2004. számú AB. határozatból is.

Mindezek alapján elsődlegesen II. rendű vádlott bizonyíték hiányos felmentését indítványozta, de hangsúlyozta azt is, hogy álláspontja szerint a határozat az említett megalapozatlansági okok miatt felülbírálatra alkalmatlan.

Végezetül rámutatott, hogy súlyosan megsértette az elsőfokú bíróság az ítélet belső arányosságával szemben támasztott követelményt, amikor II. rendű vádlottal szemben, aki büntetlen előéletű és kábítószer soha nem fogyasztott, a többszörös visszaeső vádlottakra kiszabott büntetést messze lényegesen meghaladó szankciót alkalmazott.

III. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásában előadta álláspontját, mely szerint az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő súlyt a III. rendű vádlott vonatkozásában fennálló jelentős enyhítő körülményeknek, így annak, hogy a hatóságokkal együttműködött, őszinte feltáró jellegű beismerő vallomást tett, mely jelentősen segítette a hatóságok munkáját az ügy felderítését. Magatartása megbánó jellegű, mely nem csak szóban nyilvánult meg, hanem abban is, hogy szabadlábra kerülését követően röviddel munkaviszonyba állt, és azóta is olyan munkát végez, mely folyamatos elszámolási kötelezettséggel jár. Ezen túl szilárd párkapcsolatot alakított ki, mely jelenleg tart, családalapítási szándék mellett. Szellemileg súlyosbodó állapotú édesanyjának gondozását is személyesen biztosítja. Álláspontja szerint a bíróság ítéletével üzen a társadalomnak, a III. rendű vádlott esetében. Ennek az üzenetnek annak kell lennie, hogy az őszinte beismerő vallomás és a fenyegetettség ellenére a hatóságokkal való együttműködés jelentős enyhítés formájában értékelendő.

Feltáró jellegű beismerő vallomását más terheltektől eltérően nem módosítgatta pillanatnyi érdekei szerint még annak ellenére sem, hogy fenyegetéseknek volt kitéve.

Mindezek alapján, az első fokon kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának jelentős enyhítését, enyhébb végrehajtási fokozatot, azaz börtön alkalmazását, és a szabadságvesztés végrehajtásának részbeni felfüggesztését indítványozta.

IV. rendű vádlott fellebbezésének indokolásában hangoztatta, hogy a fogyasztási típusú kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény nem volt a vád tárgyává téve, ő a vádban további személyekkel együtt csak kereskedéssel volt megvádolva, mint bűnsegéd. Azzal, hogy a törvényszék anélkül mondta ki bűnösnek a vádlottakat a fogyasztási jellegű cselekményben, hogy ennek lehetőségét előzetesen megállapította volna, kizárta a vádlottakat a védekezés alapvető jogából.

Sérelmezte, hogy kábítószerfüggő személyként elkövetett kábítószerrel visszaéléssel vádolta a vádhatóság, azonban az elsőfokú bíróság egy harmadik szakértő mindenféle vizsgálat nélkül, 4 évvel az alapügy megkezdése után, papírokból elkészített szakvéleményét elfogadva megállapította, hogy 2006-2007 évben nem volt kábítószerfüggő. Sérelmezte, hogy az elsőfokú tanácsot vezető bíró a nyilvánosságot indokolatlanul zárta ki a tárgyalásról, amikor a IV. rendű vádlott barátnőjét eltávolíttatta a

bíróság épületéből. Hangoztatta, hogy soha, semmilyen adat nem merült fel arra az eljárásban, hogy tudnia kellett azt, hogy az általa 2007. augusztus 30-án elhozott táska drogot tartalmaz, szemben az erre vonatkozó ítéleti megállapítással. Minden irattal és adattal ellentétes az az ítéleti megállapítás, hogy a cselekvése kábítószerrel való kereskedésnek minősül. A kábítószer átadása nem történt meg, a cselekmény kísérleti szakban maradt. Rámutatott végezetül, hogy az ítélet belső aránytalanságban szenved, hiszen bizonyos vádlottak esetében aránytalanul engedékeny a bíróság, míg másoknál túl szigorú büntetést szabott ki.

Mindezek alapján kérte, hogy a másodfokú bíróság lényegesen enyhítse a büntetését.

V. rendű vádlott fellebbezésének indokolásában kifogásolta a törvényszék első fokon eljárt tanácselnökének tárgyalási magatartását, illetőleg azt, hogy a törvényszék előzetes letartóztatását rendelte el annak ellenére, hogy megfelelő orvosi okiratokkal rendelkezett arról, hogy műtétet szükséges végrehajtani rajta. Kifogásolta az ítélet belső arányosságát is a kiszabott szabadságvesztés büntetéseket tekintve, mert aránytalanul súlyos letöltendő fegyházbüntetéssel sújtotta az elsőfokú bíróság.

Az V. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság szerinte a vádon túlterjeszkedve állapította meg a tényállást a kábítószer-függőség tekintetében, továbbá a cselekményt tévesen minősítette, amikor az V. rendű vádlottat kábítószer kereskedéshez kapcsolódó bűnsegédként mondta ki bűnösnek.

Álláspontja szerint az ítélet indokolása adós maradt azzal, hogy az V. rendű vádlott vonatkozásában milyen bizonyíték alapján állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a IV. rendű vádlottal együtt akarták átadni a kábítószer a III. rendű vádlottnak. Indítványozta ennek a tényállási résznek a mellőzését, mivel ez ellentétes az iratok tartalmával és magával az ítéleti tényállással is. Indítványozta, hogy ennek megfelelően az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és az V. rendű vádlottat az ellene kereskedéssel elkövetett visszaélés kábítószerrel büntetnének vádja alól bűncselekmény hiányában mentse fel, és jelentős mennyiségű kábítószerre tartással elkövetett kábítószerrel visszaéléshez nyújtott bűnsegédi magatartás miatt állapítsa meg felelősségét. A törvényszék a kábítószer-függőség kérdésében túlterjeszkedett a vádon. A vád tényállása tartalmazza, hogy az V. rendű vádlott a cselekmény elkövetésekor kábítószer-függő volt, így a bíróság nem vehetett volna fel olyan bizonyítást, melynek célja nem a vád tárgyává tett magatartás bizonyítása, hanem kizárólag a vádnál súlyosabban minősülő cselekmény miatti felelősségre vonás alapjának megteremtése. A kábítószer-függőség a vádirati tényállás egyik eleme, a vádló által megszabott tényállási keret. Ezek miatt a Semmelweis Egyetem ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézet kirendelése a Be. 2. § (3) és (4) bekezdése rendelkezéseinek megsértését jelenti, ezért kérte, hogy az az alapján elkészített szakvéleményt az ítélet tábla rekesse ki a bizonyítékok köréből. Így az V. r. vádlott terhére megállapítható bűncselekmény helyes jogi minősítése a Btk. 282/C. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő kábítószerfüggő személyként tartással, jelentős mennyiségre elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette, melyet bűnsegédként követett el. Kérte enyhítő körülményként figyelembe venni, hogy a vádlott börtönbetegségre hajlamos, műtét beavatkozás is szükséges nála, emellett

ekcémás megbetegedésben is szenved. Mindezek mellett élettársi kapcsolatban él, élettársa kiskorú gyermekének nevelésében és eltartásában részt vesz, tehát egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Mindezekre tekintettel indítványozta az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartamának jelentős enyhítését, és a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését. Másodlagosan rövidebb tartamú börtönbüntetés kiszabását indítványozta.

Az V. r. vádlott is amellett érvelt, hogy a kábítószer függőséggel kapcsolatban bizonyítást nem is vehetett volna fel a bíróság.

VI. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolása szerint a történeti tényállás pontosításra és kiegészítésre szorul, valamint az elsőfokú határozat megalapozatlan, és ellentétes az eljárás anyagával. Álláspontja szerint a megalapozatlanság másodfokon nem orvosolható, amennyiben azonban az ítélet tábla mégis úgy ítélné meg, akkor bizonyítás felvételét indítványozza. Így tanú kihallgatását kérte, és az Banknál vezetett -becsatolt-bankszámla kivonatnak a tárgyalás anyagává tételét, valamint a VI. rendű vádlott szüleinek közjegyző előtt tett nyilatkozatát és a igazolását és válaszát. Mindezek alapján elsősorban az ítélet hatályon kívül helyezését, másodsorban bizonyítás felvételét és VI. rendű vádlott felmentését, harmadsorban pedig az ítélet enyhítését kérte.

VI. rendű vádlott beadványában kifogásolta, hogy ő bűnsegédként lett kezdetben megvádolva és csak később, a VIII. rendű vádlott vallomásának megváltoztatását követően módosított reá nézve vádat az ügyész.

IX. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában tévesnek minősítette a védenca terhére rótt bűncselekmény minősítését. Álláspontja szerint nem létesült bűnszövetség a IX. rendű vádlott részvételével, hiszen VIII. rendű és VII. rendű vádlottakkal csupán egyszeri beszerzésben állapodott meg a IX. rendű vádlott. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján cselekménye forgalomba hozatallal elkövetettként minősül. Az is megállapítható egyértelműen, hogy a tettenérés következtében a cselekmény kísérleti szakban maradt.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a és dr. igazságügyi szakértők által IX. rendű vádlott kábítószer függősége tárgyában készített és a bírósághoz benyújtott igazságügyi orvos szakértői véleményt. Hivatkozott arra, hogy kimaradt az elsőfokú ítéletből az igen jelentős időmúlás enyhítő körülményként való figyelembevétele. Felrótta az elsőfokú bíróságnak, hogy szem elől tévesztette az ítélet belső arányosságának követelményét. A IX. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés igen eltúlzottnak tekinthető, és nem alkalmas a büntetési célok elérésére.

Mindezek alapján indítványozta, hogy védenca cselekményét az ítélet tábla a Btk. 282/C. § (2) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés II. fordulata szerint minősülő és büntetendő kábítószerrel visszaélés büntettének kísérletében mondja ki bűnösnek, a kábítószerrel visszaélés vétségében szüntesse meg az eljárást, és a vele szemben kiszabott büntetést felfüggesztett szabadságvesztésre enyhítse. Az enyhítést a beismerő vallomás, a büntetlen előélet, a jelentős időmúlás, a kísérlet, a megbánás, a kedvező személyi

körülmények indokolják. Másodlagosan indítványozta a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. A védői beadvány hivatkozott arra is, hogy IX. r. vádlottra nem volt vád tárgyává téve a fogyasztói elkövetés.

XII. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásában előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság logikai hibát vétett, amikor a kábítószer forgalmazói tevékenység kapcsán védence vonatkozásában olyan kábítószer mennyiségeket is figyelembe vett, amelyek nem őt érintik. A lefoglalt 221 gramm marihuána, továbbá a által ésrészére tovább értékesített kábítószer kötése alapvetően helytelen, hiszen ezek a mennyiségek a már egyszer a terhére felszámított 650 grammból származnak.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Be. 4. § (2) bekezdésében írtakat, mely szerint a kétséges tényeket nem lehet a vádlott terhére értékelni. tanú ugyanis nem tudta még megközelítőleg sem a tárgyaláson megmondani, hogy mennyi kábítószer vásárolt vádlottól. Ennek ellenére az ítélet azt rögzíti, hogy konkrétan nem lehet meghatározni az érintett kábítószer mennyiséget, pusztán megbecsülni és ilyen megközelítés mellett kb. 20 gramm marihuána és kb. 20 gramm speed típusú kábítószer ró e cselekménnyel kapcsolatban XII. rendű vádlott terhére. Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy az ítélet akár újabb bizonyítás, azaz újabb szakértői vélemény beszerzése mellett a XII. rendű vádlott cselekményét a Btk. 282/A. § (1) bekezdése szerint minősítse. Indítványozta továbbá, hogy az ítélet akár a minősítés megváltoztatása mellett, de akár a nélkül is jelentősen enyhítse a kiszabott büntetést.

Az ítélet akár a bejelentett fellebbezéseket a másodfokú eljárásban felvett részbizonyításra tekintettel a Be. 363.§ (2) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson bírálta el.

I. rendű vádlott védője a másodfokú nyilvános tárgyaláson perbeszédében a felmentésre irányuló fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, a tényállás nincs felderítve, a megállapított tényállás részben ellentétes az iratok tartalmával, és a bíróság megállapított tényekből további tényekre tévesen következtetett.

Érvelése szerint helytelenül alapította a tényállást az elsőfokú bíróság főként III. rendű vádlott vallomására. Nincs bizonyítva, és a III. rendű vádlott sem utalt arra, hogy az általa említett, az I. rendű vádlott irányában fennállt 10 000 dolláros adósága miből származott. I. rendű vádlott nyilvánvalóan nem bízott volna több 10 millió forint értékű kábítószer olyan személyre, akinek felé jelentős adósága van. Kifogásolta, hogy a belgiumi utazásokat is a III. rendű vádlott vallomása alapján állapította meg az elsőfokú bíróság, holott e tekintetben is eltérő vallomásokot tett. Álláspontja szerint tisztázott az is, hogy a II. rendű vádlott Ausztriában és volt, hiszen a telefonja adatai alapján ez megállapítható. Nem igazolható a III. rendű vádlott állítása, miszerint ebben az időpontban II. rendű vádlottal járt . Az általa rejtélyesnek nevezett motoros kapcsán kiemelte, hogy nyoma kellene legyen e cselekmény vonatkozásában az I. rendű vádlott részéről valamilyen szervező tevékenységnek, azonban erre semmiféle adat nem áll rendelkezésre. Az utcai

lakás kapcsán sincs semmilyen bizonyíték adat arra, hogy a III. rendű vádlotton kívül ezt az I., illetve a II. rendű vádlott is használta volna kábítószer raktározás céljából. Mindezek alapján az állapítható meg, hogy a III. rendű vádlott vallomása nem konzekvens, önmagában egyéb bizonyíték nélkül, egyéb adatokkal történő alátámasztás nélkül bizonyítékkul nem vehető figyelembe. A III. r. vádlott vallomásait objektív adatok nem támasztják alá. A külföldi utazásokkal kapcsolatban a III. r. vádlott tévedett például a gépkocsi sebességváltója fajtáját illetően is.

VI. rendű és VIII. rendű vádlottak vallomásai alapján csak annyit lehet megállapítani, hogy az I. rendű vádlott közreműködött abban, hogy a III. rendű vádlott hozzájusson az őt megillető pénzhez. Mindezek alapján álláspontja szerint az I. rendű vádlott vonatkozásában ítéleti bizonyossággal a vádiratban megjelölt bűncselekményeket megállapítani nem lehet. Elsődleges indítványa az volt, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, másodlagosan fenntartotta felmentésre irányuló indítványát, harmadlagosan pedig a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A II. rendű vádlott védője perbeszédében fenntartotta fellebbezésének írásbeli indokolásában foglaltakat. Kiemelte, hogy a 2008 március 13-ai terhelti kihallgatások anyagát bizonyítékként nem lehet felhasználni, azt a Be. 78. § (4) bekezdése alapján ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből.

Elsősorban a II. rendű vádlott felmentését, másodsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, harmadlagosan pedig a II. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

A III. rendű vádlott védője is fenntartotta a fellebbezésének írásbeli indokolásában foglaltakat, továbbra is kérte a III. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés lényeges enyhítését, és a végrehajtási fokozat börtönben való meghatározását. Kérte, hogy az ítéletábra a szabadságvesztés végrehajtását részben függessze fel.

A IV. rendű vádlott védője perbeszédében kifejtette, hogy álláspontja szerint az V. rendű vádlott gépjárművéből lefoglalt kábítószer szakértői vizsgálata során súlyos eljárási hibák történtek. Nem történt meg ugyanis a vizsgálatra megküldött tabletták pontos darabszámának meghatározása, ezzel szemben a hatóanyag vélelmezett össztömegének meghatározását a szakértő a darabszám alapján végezte el. A szakértő egy kétszeresen becsült értéket kapott, amely nem felel meg a szakértői véleményekkel szemben támasztott fokozott pontossági követelményeknek. Ennek következtében semmi sem bizonyítja azt, hogy a szakértői vizsgálatra megküldött tabletták azonos fizikai paraméterekkel rendelkeznek, azaz mindegyik tabletta a másikkal pontosan azonos, egyforma. Ez súlyos szakmai hiba, amely miatt a szakvélemény megállapításai a jelentős mennyiség meghatározása szempontjából nem vehetők figyelembe. A fentiek alapján álláspontja szerint a szakértői véleményből csak az állapítható meg, hogy a lefoglalt marihuána hatóanyagtartalma 0,82 gram, tehát éppen csak meghaladja a csekély mennyiség határértékét, de nem éri el a jelentős mennyiség értékét. A 7 db „roche 0,5” feliratú tabletta nem tartalmaz kábítószernek minősülő összetevőt, így birtoklása nem bűncselekmény. A szakértő által véletlenszerűen kiválasztott 29 db tabletta összegzett hatóanyagtartalma még a csekély mennyiség határát sem éri el.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a szakvéleményt csak a benne foglalt kétséget kizáróan bizonyított tények szempontjából vegye figyelembe az ítélőtábla. Ennek megfelelően nem állapítható meg az elsőfokú ítéletben írt jelentős mennyiségre elkövetett visszaélés kábítószerrel büntette, a kábítószerrel visszaélés csak csekély mennyiségre elkövetettként minősülhet.

Sérelmesnek tartotta továbbá az elsőfokú bíróságnak a IV. rendű vádlott kábítószer-függőség megállapítása tekintetében folytatott eljárását. A bíróság által kirendelt újabb szakértők vizsgálatra idézték a IV. rendű vádlottat, azonban ő alapos okkal kimentette magát és új időpontot kért, ezt követően azonban a szakértők vizsgálat nélkül foglaltak állást a szakkérdésben. Nem adtak arra magyarázatot, hogy időközben miért vált szükségtelemmé a személyes vizsgálat. Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy az ítélőtábla a IV. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményt a Btk. 282/A. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő csekély mennyiségre elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségének minősítse. Ennek megfelelően a kiszabott büntetést jelentősen enyhítse, és vegye figyelembe az elsőfokú ítéletben írt enyhítő körülményeken túlmenően a további időmúlást is.

V. rendű vádlott védője perbeszédében teljes egészében fenntartotta a fellebbezésének írásbeli indoklásában foglaltakat. Csatlakozott a IV. rendű vádlott védője által a kábítószer hatóanyag tartalmával kapcsolatban kifejtettekhez. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítélőtábla változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, és az V. rendű vádlottat az ellene kereskedéssel elkövetett visszaélés kábítószerrel büntettének vádja alól bűncselekmény hiányában mentse fel, és jelentős mennyiségű kábítószerre tartással elkövetett kábítószerrel visszaéléshez nyújtott bűnsegédi elkövetés miatt állapítsa meg felelősségét, amelyet függőként valósított meg. Emellett a saját fogyasztást magába foglaló megszerzés és tartás halmazatban nem állapítható meg.

Utalt arra, hogy a vádon történő túlterjeszkedés valósult meg, amikor a függőség kérdésében a vádtól eltérően döntött a bíróság, és akkor is, amikor a kereskedés elkövetési magatartást állapította meg. A bíróság ugyanis a vádnál súlyosabb cselekvőség érdekében vett fel bizonyítást. Utalt a vádlott bőrgyógyászati megbetegedésére, és a kiskorú gyermek tartásáról történő gondoskodásra.

Ennek következtében enyhítse az V. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést, és annak végrehajtását próbaidőre függessze fel. Másodlagosan rövidebb tartamú szabadságvesztést szabjon ki.

A VI. rendű vádlott meghatalmazott védője perbeszédében kifejtette, hogy súlyos ellentmondások maradtak az első fokú ítéletben. Ennek oka nyilvánvalóan az volt, hogy a lehallgatási adatok alapján a nyomozó hatóság azt gondolta, hogy a VI. rendű vádlott kábítószerrel kereskedik, azonban már a gyanúsítása idején nyilvánvalóvá vált, hogy tévedett a nyomozó hatóság és nem állnak rendelkezésre olyan adatok, melyek a VI. rendű vádlott vonatkozásában a kereskedésre utalnának. Ezt követően próbálta a hibáját a nyomozóhatóság korrigálni, híváslistákat szerzett be, azonban rossz telefonszámra adták ki a megkeresést. Amikor ez a tudomásukra jutott, akkor viszont már a mobilszolgáltató nem tudta kiadni a tényleges híváslistát. A VI. rendű vádlott védekezését így nem lehetett sem igazolni, sem cáfolni, ami maradt az csak a lehallgatási jegyzőkönyvek tartalma, illetve az

ezekkel kapcsolatos vádlotti vallomások és tanúvallomások. A lehallgatási jegyzőkönyvekben az 1 kg amfetaminnal összefüggésben a VI. r. vádlott nem jelenik meg. A vádmódosítással kapcsolatban kifejtette, hogy az alap vádirat ellen védekeztek, azonban a vádmódosítást követően nem voltak abban a helyzetben, hogy szakértői segítséget vegyenek igénybe, erre csak a IX. rendű vádlottnak volt lehetősége, aki szabadlábon védekezett. Megfigyelése szerint Debrecenben senkinél nem állapítanak meg a szakértők kábítószer-függőséget. Kifejtette, hogy azok az emberek, akik kábítószerrel kerülnek kapcsolatba és kábítószerrel foglalkoznak, főleg kokaint, azok a kábítószer rabjaivá lesznek, függővé válnak. Ez a meghallgatott szakértők véleményéből egyértelműen kitűnik.

Rámutatott arra, hogy a kávézó felszolgálójának tanúvallomása teljesen összhangban volt az eredeti vádirati koncepcióval, ehhez képest a törvényszék teljesen más tényállást állapított meg. Az általa tanúként kihallgatni indítványozott, aki a VI. rendű vádlott főnöke volt a vádbeli időszakban nyilatkozni tudott volna a VI. rendű vádlott foglalkozásáról, tevékenységéről. Az általa indítványozott egyéb bizonyítási eszközök igazolhatták volna, hogy szó sincs arról, ami ítéleti szinten megállapításra került, hogy a VI. rendű vádlott „csapot, papot ott hagy s a tó közepéről rohan hogy találkozhasson vádlottal”. Álláspontja szerint a VIII. rendű vádlott vallomásaiból, illetve és szembesítéséből, valamint III. rendű vádlott és VI. rendű vádlott szembesítéséből megállapítható, hogy az 1 kg amfetamin üzlethez a VI. rendű vádlottnak semmi köze nem volt. Ezek a szembesítési jegyzőkönyvek nem kerültek értékelésre. Mindezek alapján elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítélet tábla helyezze hatályon kívül a törvényszék ítéletét és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra. Másodlagosan a VI. rendű vádlott felmentését, harmadlagosan pedig a vele szemben kiszabott, eltúlzottan súlyos és a belső arányosságot figyelmen kívül hagyó szabadságvesztés büntetés enyhítését indítványozta. Hivatkozott az időmúlásra, a példamutató előéletre. Előadta azt is, hogy a VI. rendű vádlottal szemben 180 000 forint összegre elrendelt vagyonelkobzásnak nincs indoka, ezért ennek mellőzése szükséges és indokolt.

VI. r. vádlott írásbeli beadványában azt is kifogásolta, hogy a törvényszék „morbid” határozata folytán az ügy aktívabb szereplői védekeznek szabadlábon, míg ő fogvatartásban várta a másodfokú határozatot.

VII. rendű és X. r. vádlott védője perbeszédében fenntartotta az enyhítésre irányuló fellebbezését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenes megállapításokat tett, amit a másodfokú bíróság korrigálhat. Kérte figyelembe venni az időmúlást az enyhítő körülmények között, és azt, hogy a VII. rendű vádlott szabadulása óta törvénytisztelő életet él. Mindezek alapján a VII. és a X. rendű vádlottakra a kiszabott szabadságvesztés büntetés olyan fokú enyhítését kérte, hogy az ítélet tábla kétszeres leszállást alkalmazzon és a törvényi minimumban megállapítható felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabjon ki.

VIII. rendű vádlott védője perbeszédében kifejtette, hogy az az ítéleti megállapítás, miszerint VIII. rendű vádlott az 1 kg amfetaminnal kapcsolatosan terhére rótt cselekményt megelőzően kábítószer kereskedést folytatott, és a által vásárolt amfetamin akár kg-ban is mérhető, túlterjeszkedés a vádon, hiszen a vádiratban, illetve annak módosításában ilyen tény nem szerepel. Önmagának ellentmondó indokolást adott az elsőfokú bíróság a vonatkozásban, hogy a VIII. rendű vádlott kitől szerezte be azt a kábítószerrel, amivel

kereskedett, és ami több kilogrammban mérhető. A törvényszék indokolása nem követi a logika szabályait. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy a különböző tartalmú tanúvallomások közül melyiket és miért fogadta el.

Nem értékelte a kávéház felszolgálójának tanúvallomásában foglaltakat. Kifogásolta, hogy a le nem foglalt kábítószer hatóanyag tartalma az elsőfokú ítéletben nem került megállapításra. Az ügyben történt titkos információgyűjtés törvényessége az ítéletben nincs adatokkal alátámasztva. A nyomozás elrendelése után a titkos adatszerzés engedélyezését írásban indítványozni kell és az engedélyt csatolni kell a nyomozási iratokhoz. Támadta a bünszövetség megállapítását. A kábítószerrel kapcsolatos bűnözés ugyanis szükségszerűen társas kapcsolatot feltételez. A százezer forint megelőlegezésére nincsen semmilyen ítéleti indokolás, és a kábítószer hatóanyagtartalma sincs megfelelően kiszámolva.

Az ítélet tényállása forgalmazói típusú magatartást ír le, de akkor miért kereskedés lett a terhére róva. Mindezek mellett a bünszövetség kritériumai sem valósultak meg.

Elsődlegesen indítványozta az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan a VIII. rendű vádlott vonatkozásában a bünszövetségre utalás mellőzését, és a kiszabott büntetés jelentős enyhítését.

IX. rendű vádlott védője perbeszédében indítványozta az ítéleti tényállás személyi részének kiegészítését. Ezen felül a tényállás további kiegészítését annak vonatkozásában, hogy vádbeli cselekmény idején a IX. rendű vádlott kábítószerfüggő volt. Ezt a másodfokú tárgyaláson lefolytatott bizonyítás alapján indítványozta. Azt kérte, hogy az ítélet táblája a és , valamint és által adott szakvéleményt fogadja el a tényállás alapjául. A Legfelsőbb Bíróság rámutatott a BH 2003.393 és a BH 2004.43. számú határozataiban arra, hogy amennyiben az elmeorvos szakértői vélemények között ellentét van, és ezt a felülvéleményező szakértők sem tudják feloldani, abban az esetben a Be. 4. § (2) bekezdése értelmében a kedvezőbb véleményt kell a vádlott javára figyelembe venni. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítélet táblája a IX. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 282./C. § (2) és (4) bekezdés II. fordulata szerint minősítse. Felmerült továbbá a Be. 332. § (1) bekezdés g) pontja alapján az eljárás megszüntetése kábítószerrel visszaélés vétsége miatt a Btk. 282. § (1), (5) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Btk. 32. § e) pontja, valamint a 283. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Ennek megfelelően a IX. rendű vádlottal szemben első fokon kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét csökkentse és annak végrehajtását próbaidőre függessze fel. Álláspontja szerint már maga a büntetőeljárás elérte a büntetés célját, hiszen a IX. rendű vádlott kiszakadt addigi környezetéből, befejezte az egyetemet és élettársi kapcsolatban él, rendezett családi életet él. Enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni a 6 éves időmúlást.

XII. rendű vádlott védője perbeszédében fenntartotta a fellebbezése írásbeli indokolásában foglaltakat. A megállapított tényállás a XII. rendű vádlott vonatkozásában alapvetően megalapozott. Az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett indokolási kötelezettségének. Vitatta azonban a jogi minősítést. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság pontatlanul határozta meg a védenca terhére róható kábítószer mennyiségét és nem alkalmazta a Be. 4. § (2) bekezdését. Rámutatott, hogy az ügyészség is csak az alapcselekményben emelt vádat a XII. rendű vádlottal szemben. Ennek megfelelően indítványozta, hogy az ítélet táblája helyesbítse a tényállást annyiban, hogy a XII. rendű vádlottal kapcsolatba hozható kábítószer össz mennyisége nem érte el a jelentős mennyiséget és ezért cselekményét a

Btk. 282./A. § (1) bekezdésében meghatározott visszaélés kábítószerrel büntettének minősítse. Ennek megfelelően az ítélet belső arányosságát is figyelembe véve a XII. rendű vádlottal szemben első fokon kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának jelentős csökkentését indítványozta.

Az ügyész perbeszédében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak tartotta. Álláspontja szerint a felmentésre irányuló fellebbezések kizárólag a bizonyítékok mérlegelését támadják, így eredményre nem vezethetnek. Mérlegelési tevékenysége során indokolási kötelezettségének kimerítő részletességgel eleget tett. Helytállónak tartotta a VIII. rendű vádlott védőjének észrevételét a titkos információgyűjtés törvényességével kapcsolatos adatok hiányára vonatkozóan. A II. és XII. rendű vádlottak védője által kifejtettekkel kapcsolatban szintén kifogásolta a kábítószer mennyiség „körülbelüli” meghatározását. Álláspontja szerint a helyes megfogalmazásban a mennyiség a „vádlott számára legkedvezőbb”. Ezt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság is így értette, hiszen az ítélet későbbiekben kifejtett indokolásából ez tűnik ki. A védelem koholt bizonyítékszerzésre történő utalása nem vehető figyelembe, ezzel kapcsolatban büntetőeljárás nem volt folyamatban. Az ellentétes szakértői vélemények körében a törvényszék indokolásával értett egyet, az újabb szakértői véleménynek a büntetőeljárás kommentárja szerint csak a mérlegeléshez kell segítséget adnia.

A IX. rendű vádlott vonatkozásában indítványozta, hogy a függőség megítélésének tekintetében az objektív adatok értékelésével az érintett szakvélemények közül az ítélet tábla a és szakértők véleményét fogadja el, mivel az a kétséget kizárólag megalapozott.

Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a titkos információgyűjtés eredményének a felhasználhatóságával kapcsolatosan egészítse ki. III. rendű vádlott tekintetében a kiszabott büntetést enyhítse, egyebekben pedig az ítéletet a fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

Az I., II., VII., IX., X. és XII. rendű vádlottak az utolsó szó jogán csatlakoztak a védőik által elmondottakhoz. III. rendű vádlott fenntartotta az általa írásban előadottakat. VI. rendű vádlott az utolsó szó jogán azon túl, hogy csatlakozott a védője által elmondottakhoz megismételte, hogy neki nem volt szerepe a kábítószerrel való kereskedésben. Tudomása van róla, hogy VIII. rendű vádlott nem saját akaratából és nem is maga írta azt a beadványt, ami alapján az ügyész vele szemben vádat módosított, és ez a beadvány valótlan állításokat tartalmaz. Kérte a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését vagy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Megfogalmazása szerint a bűne az volt, hogy I. r. vádlott a barátja volt.

A bejelentett fellebbezések a hatályon kívül helyezésre és a felmentésekre irányulóan nem, III. rendű és VI. rendű vádlottak vonatkozásában az enyhítésre irányulóan alaposak.

I. Az eljárási szabályok alkalmazása

A másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a fellebbezéssel támadott ítéletet az azt megelőző bíróság eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján, a 349. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően, a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében felülbírált. Az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

A Debreceni Ítéltábla a revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is. Nem észlelt a Be. 373. § (1) bekezdésének II. pontjában felsorolt úgynevezett abszolút eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolná. A teljes körű felülbírálat keretében vizsgálta, hogy megvalósult-e bármely egyéb eljárási szabálysértés.

Az ítéltábla által észlelt eljárási szabálysértéssel kapcsolatosan a következőkre szükséges rámutatni:

1. Eljárás tisztességessége

A bíróság megállapítása szerint a nyomozó hatóság rendkívüli alapossággal, kiemelkedő szakmai színvonalon derítette fel a bűncselekményt, amit igazol a kábítószer beszerzésének, forrásának, terítésének a felderítése is egészen a nagyobb tételek átadásakor megszervezett tettenérésükig. Semmilyen következtetést nem tudott a bíróság a nyomozóhatóság vagy az ügyész „visszaélésszerű joggyakorlására” levonni, még akkor sem, ha egyes eljárási szabályok értelmezésében helytelen következtetésre jutott. Nem tekinthető tisztességtelennek önmagában az sem, ha a felderítés adatait személyi bizonyítékokkal igyekszik a nyomozóhatóság alátámasztani, és ennek érdekében tájékoztatást ad a feltáró jellegű beismerő vallomáshoz kapcsolódó, a büntetési tételben is kifejeződő enyhébb bírói gyakorlatról. (Bkv. 56.)

A rendkívüli munkaterhet jelentő büntetőügy tárgyalásvezetése során óhatatlanul adódhatnak olyan pervezetési aktusok is, amelyek a vádlottakban szubjektíve felvetik a bíróság elfogultságát. Különösen adódhatnak ilyen helyzetek olyan büntetőügyben, ahol az ügyészt és a bírót fenyegetések érik, és az egyes vádlottak érdekében bombariadóval történő fenyegetések is akadályozzák a büntetőper lefolytatását. Az ítéltábla azonban nem találta megalapozottnak a bírósági eljárás tisztességességét megkérdőjelező védelmi és vádlotti érveket. Különösen elvetendő az elfogultság kérdése az egyes terheltek előzetes fogva tartásával kapcsolatos határozatokkal összefüggésben. Éppen jelen büntetőügy is igazolta azt, hogy az előzetes fogvatartásával kapcsolatos döntésben a bíróság feltevése nem volt megalapozott V. r. vádlottnál, hiszen a szabadlábra helyezése előtti védői érvekkel szemben később kivonta magát a büntetőeljárás alól, és ismeretlen helyre költözött.

Az eljárás tisztességével kapcsolatosan utal az ítélőtábla a 6/1998.(III.11.)sz. AB határozatra, amely leszögezte, hogy a tisztességes eljárás „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére épp úgy, mint az összes részletszabály betartására dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes”.

Nem tehető kérdésessé az eljárás tisztessége, de a nyilvánosság indokolatlan kizárására sem lehet hivatkozni akkor, ha a bíróság rendfenntartási jogkörében, vagy az objektív tárgyalótermi adottságok figyelembevételével a tárgyaláson jelenlévők létszámára nézve korlátozásokról határoz.

2011. szeptember 21. napján ülnökváltozás, azaz a tanács tagjainak személyében változás történt. A törvényszék a Be. 287. § (4) bekezdése alapján a tárgyalás addigi anyagát ismertette, majd figyelmeztette az ügyészt, a vádlottakat és a védőket arra, hogy az ismertetésre észrevételt tehetnek, annak kiegészítését kérhetik, azonban ilyen kérés nem érkezett. A tárgyalás megismétlése így szabályosan történt. Erre csupán azért szükséges utalni, mert a tárgyalás megismétlése előtti tárgyalási határnapokat a törvényszék szükségtelenül tüntette fel ítéletének rendelkező részében.

2. A védő nélküli kihallgatása a gyanúsítottaknak a nyomozás során.

Az eljárási szabályok megtartását illetően utal az ítélőtábla arra, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően a IV.r. vádlottnak a 2008. március 13. napján tett folytatólagos gyanúsított vallomását a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni. A védő a büntetőeljárás önálló szereplője, így még akkor is kötelező értesíteni a nyomozás során a terhelt kihallgatásáról, ha a terhelt kifejezetten kéri, hogy a védője jelenléte nélkül fogadják a kihallgatását. Ez az eljárási szabály olyan büntetőügyekben, ahol a védelem kötelező, megkerülhetetlen. Csak utal az ítélőtábla az Alkotmánybíróság IV/3411/2012. számú határozatára, amely alkotmányos követelményként állapítja meg, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998.évi XIX. tv. 48.§-a (1) bekezdésének alkalmazásakor a terhelt érdekében eljáró védőt a terhelti kihallgatás helyéről és időpontjáról igazolható módon olyan időben kell értesíteni, hogy a védőnek lehetősége legyen az eljárási törvényben foglalt jogait gyakorolni és a terhelti kihallgatáson részt venni. Ilyen értesítés elmaradása esetén a terhelt vallomása bizonyítékként nem értékelhető. A védelemhez fűződő jog az alkotmányos büntetőeljárási jog egyik olyan alapelve, amely a büntetőeljárás valamennyi szakaszában számtalan különböző részletszabályban tetten érhető. A védelemhez való jog tartalmát képezik a védő azon eljárási jogosítványai, illetve a hatóságok azon kötelezettségei, amelyek részéről a védelem ellátását lehetővé teszik. (ABH.1991,414,415) A büntetőeljárásban a terheltnek joga van ahhoz, hogy saját magát megvédje és ahhoz is, hogy ennek érdekében védőt vegyen igénybe. Az eljárási törvényben meghatározott esetekben, jellemzően akkor, ha a gyanú szerinti bűncselekmény tárgyi súlya jelentősebb, vagy a terhelt az állami büntetőigényt érvényesítő hatóságokkal szemben jóval kiszolgáltatottabb helyzetben van, a terhelt döntésétől függetlenül védő vesz részt a büntetőeljárásban. A törvény ilyen kiszolgáltatott helyzetnek ismeri el, hogy ha a terheltet fogva tartják.

A védelemhez való jog megítélése így csak a terhelt és védő jogainak együttes szemlélete alapján lehetséges. A védő a büntetőeljárás önálló perbeli személye, ezért jogai nem

átruházott, hanem önálló eljárás jogosítványok, amelyek külön alkotmányos védelemben részesülnek. (1320/B/1993.AB.határozat).

Azt helyesen látta az első fokon eljáró bíróság, hogy nem jelenti a védelemhez való jog szükségtelen és aránytalan korlátozását, hogy a hatályos büntetőeljárás szabályai szerint a védő megjelenésének hiánya a kötelező védelem eseteiben sem akadályozza a terhelt kihallgatás foganatosításának. Ilyen követelmény előírása ugyanis a nyomozás feladatainak időszerű teljesítését veszélyeztetné. (209/B/2003.AB. határozat) A védői jelenlét lehetőségként történő szabályozásának ellensúlyozásaként a büntetőeljárás törvény számos olyan garanciális rendelkezést tartalmaz, amely a védelem jogát igyekszik erősíteni. Ilyen törvényi rendelkezés, hogy a gyanúsított kihallgatásáról a nyomozóhatóság olyan időben köteles intézkedni, hogy a terhelt megfelelő időt és lehetőséget kapjon a védekezésre való felkészülésre, a fogvatartott terhelt részére a védőt legkésőbb a terhelt első kihallgatásáig szükséges kirendelni és a kirendelő határozatban tájékoztatni kell a terhelt fogvatartásának helyéről, valamint kihallgatásának tervezett helyéről és idejéről. A 23/2003.(VI.24.) BM.IM. együttes rendelet a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozóhatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon történő rögzítésének szabályairól a 9.§ (2) bekezdésében azt írja elő, hogy a védőt kellő időben, legkevesebb 24 órával korábban a hely és időpont megjelölésével szükséges értesíteni azokról az eljárási cselekményekről, amelyeken az eljárási törvény alapján jelen lehet. A védő igénybevételéhez fűződő jog hatékony érvényesítéséről kizárólag akkor lehet szó, ha a nyomozást folytató hatóság biztosította annak lehetőségét, hogy a védő ténylegesen részt vehessen a terhelt kihallgatásán. A védői jelenlét hiánya, csak azokban az esetekben egyeztethető össze a védelemhez fűződő joggal, ha a nyomozást folytató hatóság képes igazolni, hogy kellő időben megtette mindazokat az intézkedéseket, amelyek alapján a védőnek lehetősége lett volna részt venni a kihallgatáson.

Megállapította azonban az ítélet, hogy az első fokú bíróság ítélete korántsem a 2008. március 13-án felvett terhelti vallomáson alapul, az ügy megítélését nem az alapozta meg, és valóban a vallomás sem befolyásolta érdemben a törvényszék ítéletét. Szükséges így utalni arra is, hogy ugyan ezen vallomást az érintett terheltek később védő jelenlétében is megismételték abban a körben, ami az ítélet tényállásának szempontjából releváns.

Összességében a nyomozóhatóság 2008. március 13-ai helytelen jogértelmezése az ítélet megítélése szerint nem ad következtetési alapot a nyomozóhatóság visszaélészerű joggyakorlatára és más hasonló utalásokra történő megállapításokat. Ugyancsak nem teszi az eljárás egészét tisztességtelenné az első fokon eljáró bíróság azon relatívnak tekinthető eljárási szabálysértése, hogy a kábítószerrel visszaélés tényállásán belül külön nem hívta fel a védelem figyelmét a vádirati minősítéshez képest történő eltérő minősítés lehetőségére.

A törvényszék alapos vizsgálódást folytatott azzal kapcsolatban, hogy történt-e bármilyen visszaélés a nyomozás során, hiszen erre az elsőfokú eljárásban is többször hivatkozott a IV. és V. r. vádlott a 2008 márciusi kihallgatással összefüggésben. Valóban helytelen jogértelmezés mellett került sor a jelen ügyben vallomás felvételére, amelyre csak védő jelenlétében kerülhetett volna sor. A vádhatóság levelekkel igazolta, hogy a IV. r. vádlott kereste meg az ügyészséget azzal, hogy különböző információi vannak, így a BV intézetben

történő kábítószer terjesztésről, az ügyész személyét érintő fenyegetésről. Egyértelműen ki lehetett zárni azt, hogy a nyomozóhatóság kereste volna meg ezen vádlottakat tisztességtelen vallomásra bíró ajánlattal, így az jogellenes koholt bizonyítéknak nem tekinthető, még akkor sem, ha helytelen jogszabály értelmezés miatt engedtek annak a kérésnek, hogy védőjük ne legyen jelen. A felderítésben közreműködő rendőr tanúk aggálytalan vallomásából az is kitűnik, hogy értelmetlen, érthetetlen, és felesleges lett volna bármilyen felkérés részükről, amikor az érintett vádlottakat nagy mennyiségű kábítószerrel tetten érték. Ilyen sikeres felderítői munka mellett a nyomozóhatóságnak valójában teljesen mindegy, hogy melyik védő látja el a terheltek védelmét, így az arra történő hivatkozást is el kellett vetni, hogy ilyen felkérés érdeke lett volna a felderítést végző nyomozóknak. Szükséges utalni azonban arra, hogy a későbbi kihallgatásokon a vádlottak meghatalmazott védői nem is csak értesítve lettek, hanem jelen is voltak, ahol a korábbi vallomásokat fenntartották.

3. A titkos információgyűjtés törvényessége

Osztotta az ítélőtábla a védők és az ügyész észrevételét, miszerint a titkos információgyűjtés keretében rögzített telefonbeszélgetések tartalma felhasználásának törvényessége nem ellenőrizhető az ítélet alapján, mivel a törvényszék ítéletének indoklásában elmulasztotta rögzíteni az ehhez szükséges adatokat. Ezért az ítélőtábla ezt az alábbiak szerint pótolja:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság elnöke 2007. október 10. napján kelt T.El.15-1/2007. számú igazolásával (nyomozási iratok 5. kötet 181-185. oldalig) igazolta, hogy a Debreceni Városi Bíróság 2007. május 10-én kelt F.T.B. 165/2007/2. számú végzésével - a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság számú kérelme alapján - engedélyezte a hívószámú telefonon beszélgetések tartalmának megismerését és technikai úton történő rögzítését 2007. május 11-én 12 órától 2007. július 6-án 12 óráig. A végzés a telefon használójaként VII. rendű vádlottat jelölte meg.

Az engedély a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző kábítószerrel visszaélés büntette gyanújának megalapozása érdekében vált szükségessé.

A Debreceni Városi Bíróság 2007. május 16-án kelt Sz.T.B.177/2007/2. számú végzésével - a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság . számú kérelme alapján - engedélyezte a hívószámú mobiltelefonon folytatott beszélgetések tartalmának megismerését és technikai úton történő rögzítését 2007. május 17-én 16 órától 2007. július 12-én 16 óráig. A végzés a telefon használójaként egy ismeretlen személyt jelölt meg, akiVII. rendű vádlott felső munkakapcsolata.

Az engedély a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző kábítószerrel visszaélés büntette gyanújának megalapozása érdekében vált szükségessé.

Igazolta továbbá, hogy Debreceni Városi Bíróság 2007. május 22-én kelt számú végzésével - a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság számú kérelme alapján - engedélyezte a számú mobiltelefonon folytatott beszélgetések tartalmának megismerését és technikai úton történő rögzítését 2007. május 23-án 12 órától 2007. július 19-én 12 óráig.

A végzés a telefon használójaként egy becenevű ismeretlen személyazonosságú személyt jelölt meg, aki XII.rendű vádlott felső munkakapcsolata.

Az engedély a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző kábítószerrel visszaélés büntette gyanújának megalapozása érdekében vált szükségessé.

A Debreceni Városi Bíróság nyomozási bírója 2007. október 12. napján kelt 483/2007/2. számú végzésével engedélyezte a Debreceni Városi Bíróság számú végzései alapján technikai eszközzel rögzített közlések adatainak büntetőeljárásban bizonyítási eszközként történő felhasználását.

4. A törvényes vád és a vádelv szabályainak a törvényessége

A másodfokú eljárás során is vizsgálta a bíróság azt, hogy az ügyben benyújtott vádiratok az ún. törvényes vád kritériumát kimerítették-e, és nem sérült-e a vádelv, figyelemmel arra is, hogy a fellebbezések során ezt több védő is vitatta.

Megállapítható, hogy jelen ügyben pontosan meghatározott személyek, pontosan körülírt, büntető törvénykönyvbe ütköző cselekménye miatt kezdeményezett a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség eljárást. A vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vádló indítványában ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket, így például az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának helyét és idejét.

Hivatkozva az 1/2007. Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumi Vélemény 3/b. és c/ pontjára, rögzíthető, hogy a vád tárgyának terjedelmét a bűncselekmény minősítésén kívül a Btk. Általános Részének rendelkezései is befolyásolhatják. A jogi minősítés a bírói értékelés körébe tartozik, tehát nincs akadálya annak, hogy a bíróság a vád tárgyává tett cselekményt a vádló jogi álláspontjától eltérően minősítse.

A vádelv a vád és az ítélet tényállása közötti ún. teljes történeti azonosságot nem követeli meg. Ettől eltérő értelmezés mellett a bíróság ténymegállapító tevékenysége nem lenne több, mint a vádban szereplő tények helyességének ellenőrzése, holott a bizonyítás során - a terhelő tények hivatalból történő bizonyításának fel nem róható elmulasztása kivételével - a bíróságnak a Be.75.§ (1) bekezdésének megfelelően a tényállás hiánytalan, valóságnak megfelelő tisztázására kell törekednie. (Bfv.I.319/2007/5.szám)

A Be. 2.§-ának (4) bekezdése értelmében a bíróság nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére, a büntetés kiszabására, vagy az intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványához. Mindez azt is jelenti, hogy a vád perjogi rendeltetése elsősorban az, hogy a bíróság számára a büntetőjogi felelősség kérdésében való érdemi vizsgálat ténybeli kereteit rögzítse. A vád törvényessége illetve annak hiánya önmagában a vád tartalma alapján vizsgálандó. A törvényes vád hiányát akkor lehet megállapítani, ha a vád tartalma oly mértékben hiányos, hogy anyagi jogi értékeléshez nem nyújt alapot, és ily módon annak vizsgálatába a bíróság nem bocsátkozhat. (EBH 2013.B.10.)

Töretlen a bírói gyakorlat abban is, hogy sem a törvényes vád hiányaként, sem a vádon túlterjeszkedésként nem értékelhető, ha a bíróság egy bűncselekmény törvényi tényállását

megvalósító magatartást vizsgálva, a tett azonosság keretei között a vádiratban le nem írt tény is megállapít, és a cselekményt ennek figyelembevételével értékeli. A vádelv nem jelent minden részletre kiterjedő, szükségszerű azonosságot a vádban leírt, és az ítéletben megállapított történeti tények között, annál is inkább, miután a bíróság nincs kötve a vádbeli minősítéshez, és az eltérő minősítés, eltérő tényelemek megállapítását is szükségessé teheti az ítéletben. A bizonyítás eredményéhez képest tehát a bíróság pl. az elkövetés helye, módja, eszköze, eredménye, indítéka stb. tekintetében eltérhet a vádbeli ténymegállapításoktól anélkül, hogy ezzel a vádelvet sértené (EBH.2011.2385).

A bíróságnak a bizonyítás során ugyanis a tényállás hiánytalan, valóságnak megfelelő tisztázására kell törekednie. Jelen ügyben a vád keretei megállapíthatóak, azon belül lehetőség volt a tényállásban olyan pontosításokat tenni, amely a vádhoz kötöttséget sem sértik. (BH 2006.42, BH 2005.242.)

Külön kiemelés érdemel, hogy a törvényes vádnak nem fogalmi ismérve az, hogy a „büntetőtörvénybe ütköző cselekmény” leírása körében a törvényi tényállás jogi fogalmait használja, elégséges, ha a történeti tények leírása oly mértékben konkrét, amelyből - bebizonyítottságot feltételezve - büntetőtörvénybe ütköző cselekményre lehet következtetni (BH.2011.219.) Csupán utal az ítélet arra is, hogy a bíróság a tett azonosság keretei között pl. a bűncselekmény szervezettségével kapcsolatos tényeket akkor is megállapíthatja, és ennek megfelelően szabhatja ki a büntetés, ha a szervezettség elkövetésére vonatkozó adatokat a vád nem rögzíti és azokra csak a bíróság előtti bizonyítási eljárás nyomán derül fény. (EBH.2013.10.)

A büntetőeljárás alapját képező és a védekezés irányát befolyásoló ügyészi aktussal, azaz a vádirattal szemben követelmény, hogy alkalmas kiindulópont legyen a terhelti védekezés előterjesztéséhez, így írja körül azt a cselekményt, amely miatt a terheltet az állami büntetőhatalom felelősségre kívánja vonni, ismerhesse meg a tények és egyéb körülmények azon körét, amelyeken belül védekezésre kényszerül és azokat az adatokat, amelyek a terhére rótt cselekmény elkövetését és a bűnösségét a vádhatóság álláspontja szerint bizonyítják. Ennek a követelménynek a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség mindkét vádirata maradéktalanul megfelelt, így a törvényes vád sérelme, jelen ügyben az ítélet megállapítása szerint nem állapítható meg. Az ítélet egybevetette a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség B.3321/2007/122-I. számú, és a B.3076/2009/54. számú vádiratának tényállását, a kapcsolódó vádmódosításokat, valamint az első fokú ítélet tényállását annak ellenőrzése végett, hogy az ítéleti tényállás mennyiben tér el a vádirati tényállástól, és arra a megállapításra jutott, hogy sem a vádon történő túlterjeszkedés, sem a vád ki nem merítése, mint eljárási hiba nem merülhet fel. A vádirat cselekményei körében rögzíti a kokain értékesítését IX.r. vádlottnak 2007. évben megjelölve azzal, hogy 2007. június 22-i elfogása előtt rendszeresen történt ilyen értékesítés. A vád szerint a vásárolt kábítószer egy részének árát nem tudta visszafizetni, ezért kb. 180.000 Ft-os tartozása keletkezett szemben. Az elsőfokú ítélet a 24. oldalán, valamint a 65. oldal 5. és 6. bekezdése tartalmazza, hogy XII.rendű vádlott 2007 év elejétől 2007 májusáig heti rendszerességgel vásárolt kokain , melynek egy részét, azaz 13 gramm ellenértékét nem tudta kifizetni, így 2007. májusára 180.000 Ft tartozása keletkezett szemben.

Az elsőfokú bíróság ítélete tehát a felvett bizonyítás eredményeként az elkövetési időpontokat pontosította, és szorosan a vád tárgyává tett tényekkel kapcsolatosan tette az ítéleti ténymegállapításait.

A vád a 13. oldal 4. bekezdésében tartalmazza, hogy IX.r. vádlott eladósodott VII.r. vádlott felé, mert a korábban megvásárolt kokain ellenértékét nem tudta kifizetni. Ugyanez szerepel, az ítélet 26. oldalán, illetőleg a 65. oldal 6. bekezdésében, illetőleg az a megjegyzés is, hogy 2000. májusában tájékoztatta, hogy a korábban részére szállító nevű személy a hatóság látókörébe került. A vádiratban valóban nem szerepel a nevű személlyel kapcsolatos tájékoztatás, illetőleg az értékesítéssel kapcsolatos megállapodás, amit az ítélet oly módon tartalmaz, hogy IX. r. vádlott a VIII.r. és X.r. vádlottal történt előzetes egyeztetés után egyezett meg VII.r. vádlottal, hogy különböző típusú kábítószereket fog részére értékesíteni. Itt ez a megállapítás azonban ugyancsak a vádirati tényálláshoz szorosan kapcsolódó, pontosító összegzés.

A VII. r. vádlott cselekményei körében a vádirat 11. oldalában rögzített XII.r. vádlottal fennálló kapcsolata az ítéleti tényállásból valóban kimaradt azonban erre nézve az ítélet 97. oldal 2. bekezdésétől kimerítő indokolást ad arra nézve, hogy ennek oka az, hogy a kapcsolatuk ilyen minőségét nem tartotta megállapíthatónak az elsőfokon eljáró bíróság.

VIII.r. vádlott magatartásai körében a vádirat tartalmazza a 12. oldalon, hogy különböző helyekről és III.r. vádlottól is vásárolt korábban kábítószer, amelyre az ítélet 24. oldala azt tartalmazza, hogy az így megvásárolt amfetamin akár kilogrammban kifejezhető, azonban pontosabban meg nem határozható. A vádirat valóban nem tartalmazta, hogy ez a kábítószer amfetamin volt, illetőleg a mennyiségére sem történt utalás, azonban ezek az adatok a konkrét vád tárgyává tett cselekmény előzményi részénél kerültek rögzítésre.

magatartásai körében a bizonyítás eredményeként kimaradt a tényállásból az, hogy VI.r. vádlottal is fogyasztott volna kábítószer, illetőleg az ismerősi körben történő értékesítés körében VII.r. vádlott már nem lett nevesítve.

A B.3321/2007/122-I.sz. vádirat X.r. vádlottra nézve tartalmazza a 12. oldalon, hogy a kábítószer részben saját maga fogyasztotta el, részben ismeretlen személyeknek tovább értékesítette, azonban az ítéletben ránézve ez a megállapítás már nem került rögzítésre. nézve tartalmazza a vádirat a közvetítői szerepet, amelyet az ítélet tovább pontosított oly módon, hogy a történő megállapítás azt tartalmazta, hogy a értékesíteni kívánt kábítószer értékének 5%-át kitevő jutalékban részesült. A VII.r. és VIII.r. vádlott közötti 1 kg-os speed ügylet kapcsán a vád tartalmazza azt, hogy 50.000 Ft-ot fog kapni, és a váddal egyezően ezt az ítéleti tényállás is tartalmazza az ítélet 30. oldalán.

A vádirati tényállás pontosításának tekinthető az elsőfokú ítélet 24. oldalán tett azon megállapítás miszerint IX.r. vádlott a VIII.r. vádlottól vásárolt kábítószer ellenértékét legalább két alkalommal - 2007. március 26., illetve április 16-án - 100.000 Ft., illetve 80.000 Ft. összegben banki átutalás formájában egyenlítette ki és erre nézve az ítélet 82. oldal utolsó bekezdése tartalmaz indokolást. Ugyancsak a vádbeli tényállás pontosítása a 26. oldal azon megállapítása, hogy miután tartozott VI.r. vádlottak, illetve tudomást szerzett arról, hogy IX. r. vádlott miután megállapodott, 2007 tavaszán felvette a kapcsolatot VIII.r. vádlottal, akitől ezt követően különböző fajtájú és mennyiségű kábítószeret vásárolt.

Ehhez tartozó ténymegállapítás az is, hogy ennek során 2007. május 23-a előtt IV.rendű vádlott útján VIII.rendű vádlott ismeretlen mennyiségű, tulajdonát képező sárgás színű kokaint adott át, aki azt XII.rendű vádlottnak értékesítette. Ehhez ítéleti indokolás az ítélet 69. oldal 3. bekezdésében, 68. oldal 2-3-4. bekezdésében található. Az ítélet 27. oldalán a tényállásban a XII.rendű vádlott által IX.rendű vádlottnak tovább adott, de a színe miatt minőségi kifogásokra tekintettel tett megállapodások és pénzügyi elszámolások ugyancsak nem tekinthetők vádon történő túlterjeszkedésnek, az ezzel kapcsolatos indokolás az ítélet 69. oldal 3. bekezdésétől a 71. oldal elejéig követhető, okszerű és helytálló.

Itt szükséges utalni arra, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség a 2011. december 16. napján megtartott tárgyaláson ebben a körben a vádbeli tényekhez képest, de azokhoz kapcsolódóan tett kiegészítéseket. (4.B.662/2008/361. jkv. 7-8. oldal) Ezen tényeknek az ítéleti tényállásban szerepeltetése az első fokon eljáró bíróság kötelezettsége volt, az vádon történő túlterjeszkedést nem jelenthet.

A B.3321/2007/122-I.sz. vádirat 12. oldala több olyan 2007. június eleji telefonbeszélgetésre tartalmaz megállapításokat, amelyek az ítéletben nem, illetve pontosítva szerepelnek, de a vádon történő túlterjeszkedés e körben sem állapítható meg. Az ezekkel kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapítások, a 27. oldalon megfelelnek az iratok tartalmának, illetve az ezzel kapcsolatos indokolás az ítélet 71. oldal 4. bekezdésétől a 72. oldal 3. bekezdéséig okszerű, és ugyanez állapítható meg a 2007. június 8. napján a 8 óra 05 perces telefonbeszélgetésen alapuló ténymegállapításról, amelynek indokolása a 73. oldal 3. bekezdésében megtalálható. A vádirat 13. oldalán a X.rendű vádlott és a XII.rendű vádlott közötti ügyletekhez képest az ítélet 28-29. oldalán részletesebb megállapításokat tesz, amelyet a 65. oldal 2-3 bekezdésében, 74. oldal lap alján, 75. oldal 1-2 bekezdésében, majd a 85. oldal utolsó bekezdésében és a 86. oldal 4. bekezdésében indokol.

Az elsőfokú bíróság ítélete a vád 13. oldalán található 1 kg Speed (amfetamin) ügylet leírását valóban más sorrendben tartalmazza, azonban összevetve a vádbeli és az ítéleti megállapításokat az eltérés csupán az alaposabb bizonyítás eredménye. A vádirat így IX.rendű vádlott VII. r. vádlottól kezdi taglalni az ügylet leírását, míg az ítélet X.rendű vádlott VIII.r. vádlott cselekvőségétől és IX.rendű vádlott VII.r. vádlotról, az esemény sor végpontjaként ad leírást. Ehhez kapcsolódó indokolás a 87. oldal alján és a 88. oldal elején található meg.

Az ítélet 28. oldala tartalmazza a 2007. június 21-i találkozót X.rendű vádlott VIII.rendű vádlott és IV.rendű vádlott III. r. vádlott között, ahol VIII.rendű vádlott bemutatta X.rendű vádlott IV.rendű vádlott III. r. vádlottnak. Valójában az ítélet 28. oldal utolsó bekezdésében elírás történt, ugyanis az ítélet 76. oldal 2. bekezdés és 78. oldal 2. bekezdésében található indokolásból illetve a szöveg értelméből egyértelműen megállapítható, hogy a bemutatás nem I.r. vádlott részére, hanem III.r. vádlott részére történt.

A vádbeli tényállás pontosításának tekinthető, hogy a vád szerint X.rendű vádlott 1.200.000 Ft-ban határozta meg XII.rendű vádlott felé a kábítószer árát, míg az ítélet ezt 1.100.000 Ft-ban rögzíti és a vádhoz képest további pontosítást jelent, hogy az átadás-átvételnél XII.rendű vádlott közölte X.rendű vádlottal, hogy nem tudja kifizetni és

megegyeztek, hogy másnap XII.rendű vádlott eljuttatja az ellenértéket. (ítélet 29. oldal, illetve indokolás 83. oldal 3. bekezdés és 62. oldal 3. bekezdés).

Nem szerepel a vádban, de az ítélet tényállása tartalmazza, hogy 23 óra 38 perc 21 másodperckor X.rendű vádlott felhívta XII.rendű vádlottat problémamentesen megérkezett a lakóhelyére. (ítélet 29. oldal, 62. oldal 5. bekezdésében az indokolás).

B.3321/2007/122-I.sz. vádirat - 17. oldala tartalmazza a IV.rendű vádlott tízezer USA dollár tartozását I.rendű vádlott szemben, ami az ítélet 24-25. oldalán ugyancsak megtalálható azzal a pontosítással, hogy 2007 elején tartozás-átvállalás ellentételezéseként kérte fel IV.rendű vádlott I.rendű vádlott , hogy dolgozzon neki. (indokolás 46. oldal 3. bekezdés)

A vád 18. oldala, a I. r., II. r., és III. r. vádlott belgiumi utazásai kapcsán két utazást tartalmaz, 2007. január végén 1 kg kokainért míg 2007. február 10-én II.rendű vádlott és IV.rendű vádlott utazott 3 kg amfetaminért. Az ítélet tartalmaz egy 2007. február 10-ét követő utazást is, amikor IV.rendű vádlott II.rendű vádlottal és egy be nem azonosítható személlyel I.rendű vádlott utasítása alapján bérelt kocsival utaztak, amikor a kábítószer vásárlás ismeretlen ok miatt megghiúsult. Az ehhez kapcsolódó indokolás a 46. oldal 3. bekezdés, 54. oldal 4. bekezdés, 95. oldal közepétől a 96. oldal kezdetéig tart. Ez a pontosítás sem tekinthető vádon történő túlterjeszkedésnek.

Megállapítható, hogy az un. motoros férfitől történő vásárlások tekintetében is pontosítás van a vádbeli tényálláshoz képest, az elkövetés időpontját illetően, ugyanis a vád ezt 2007 márciusára rögzíti, az ítélet ezt áprilisra teszi, illetőleg a 96. oldal 3. bekezdésben található indokolás szerint ez 2007 tavaszán történt. Ugyan ezen ügghöz kapcsolódóan a harmadik vásárlást a vád 300 gramm speedben, míg az ítélet 26. oldalán a mennyiséget 1 kg speed mellett 300 gramm kokainban határozza meg.

A vád 19. oldalán tartalmaz egy 22.000 szem Extasy tablettával kapcsolatos ügyletet, amelyet az ítélet tényállása nem tartalmaz, erre nézve azonban senki által nem vitatott indokolást tartalmaz az ítélet a 96. oldal aljától a 97. oldal első bekezdéséig, mely szerint a bíróság ezt kétséget kizáró bizonyosság hiányában nem találta megállapíthatónak.

A B.3321/2007/122-I.számú vádirat az ítélet III. számú tényállásával kapcsolatosan ugyancsak pontatlanabb és hiányosabb megfogalmazást tartalmaz az ítélethez képest a 19. oldalon, ugyanis az ítélet a 32. oldalon a VI.rendű vádlott IV.r. vádlottnak a I.rendű vádlottI.r. vádlottól történő vásárlásai körében tartalmazza azt is, hogy az így vásárolt kokain vételára grammonként legkevesebb 10.000 Ft volt. Azt is tartalmazza az ítélet, hogy VI.rendű vádlott . r. és V. r. vádlottak saját fogyasztásuk biztosítása céljából közösen is vásároltak. Szorosan a vádbeli tényálláshoz kapcsolódik az ítélet 32. oldalának az a megállapítása is, hogy IV. r. vádlott és III.r. vádlott 2007 májusában történt megismerkedésüket követőenIV. r. vádlott, III. r. vádlott útján is vásárolt, illetőleg ajándékként is vett át kokaint, és az ellenértéket I.rendű vádlott részére fizette ki. Az ehhez kapcsolódó indokolás az ítélet 56. oldal 4. bekezdése és 57. oldal első bekezdésében található.

Ugyan ezen vád az ítélet 24. oldalán a balatonfüredi eset rögzítése is megtalálható, amelyet az ítélet 33. oldal 3. bekezdésének végén rögzített a bíróság, lényegében csak stilisztikai megfogalmazásbeli különbséggel. Az ítélet 33. oldal 2. bekezdésében, és az indokolás a 98. oldal utolsó bekezdésétől, a 101. oldal 1-2 bekezdéséig tart. Az ítélet a 33. oldalán további pontosítást tesz azzal, hogy a lefoglalt megjelölésű tabletta nettó össztömege 451.83 gramm volt.

A B.3076/2009/54. számú vádirat az elsőfokú bíróság ítéletének IV. számú tényállásában jelenik meg. Ezen vádirat 4. oldalán a XV.rendű vádlott XII.r. vádlottól történő vásárlásai kerülnek rögzítésre, amelyeket az elsőfokú ítélet 35-36. oldalon rögzít. Az ítélet a 35-36. oldalon helyesen törekedett arra, hogy ezen vásárlások kapcsán a minimum mennyiségeket határozza meg, így tartalmazza azt is, hogy 2006 végén és XV.rendű vádlott megismerkedésükkor marihuana-t 2000 Ft-ért, 2006 végétől 2009 februárjáig pedig heti rendszerességgel minimum 1300 Ft/gramm áron vásárolt oly módon, hogy első évben legkevesebb 150 grammot, második évben legkevesebb 500 grammot illetve saját fogyasztásra legkevesebb 5x összesen 5 gramm speed port minimum 1300 Ft/gramm áron vásárolt.

Ugyancsak törekedett a pontosításra az ítélet tényállása értékesítési vonatkozásában, melynek indokát az ítélet 88. oldal 4. bekezdésében rögzített.

A B.3076/2009/54. számú vádirat 7. oldalán rögzítettek a V. tényállásba lettek foglalva az ítélet 38-39. oldalán, és annak helytálló indokolását adta az elsőfokú bíróság a 89. oldaltól kezdődően, a 93. oldal 1-2 bekezdéséig.

Mindezen összevetésből látható, hogy a vádon történő túlterjeszkedés, a vádelv megsértése nem valósult meg.

5. Az indokolási kötelezettség teljesítése

Több védő indítványában hivatkozott arra, hogy a bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, ami a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés. A Debreceni Ítéltábla megállapította, hogy a hivatkozott eljárási jogsértés, ami a határozat hatályon kívül helyezését célozta, nem valósult meg. A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontjában megjelölt eljárási szabálysértés ugyanis akkor állapítható meg, ha a bíróság a büntetőjogi főkérdésekben (bűnösség, jogi minősítés, büntetés kiszabás) olyan mértékben mulasztja el indokolási kötelezettségét, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. (Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.603/2008/10.) Az első fokon eljáró bíróság indokolási kötelezettségét színvonalasan teljesítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a vádlottak bűnösségét megalapozó, de büntetőjogi felelősség alóli mentesülésüket is alátámasztó bizonyítékok értékelésére és mérlegelésére vonatkozó tevékenységével kapcsolatos okfejtés összességében elegendő volt a logika szabályainak betartásának a fellebbvitel során történő ellenőrzéséhez, így az indokolás kisebb hiányosságai hatályon kívül helyezést nem eredményezhettek. A bírói gyakorlat ugyanis következetes és töretlen abban, hogy még akkor is, ha az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelési, mérlegelési tevékenységéről szűkszavúan ugyan, de a felülbírálat során ellenőrizhető módon számot adott, akkor az indokolási kötelezettségét teljesítette. [BH.2009.139.] Jelen ügyben azonban a bizonyítékértékelés a szükséges terjedelemben megtörtént.

A jogi indokolási kötelezettség feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető megsértéséről pedig abban az esetben lehet szó, ha a hiányos indokolásból még jogi következtetés útján sem állapítható meg, hogy milyen jogszabályhelyen alapul a büntetőjogi főkérdésben hozott döntés, vagy az indokolás teljes egészében ellentétben áll a rendelkező résszel. Az adott ügyben viszont ez sem volt megállapítható.

6. A vádirati minősítéstől eltérő minősítés lehetőségének megállapítása

IV. rendű vádlott és V. r. vádlott is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság bűnösségüket a Btk. 282. § (1) bekezdésében meghatározott kábítószerrel visszaélés büntetében is megállapította, holott ezzel a cselekménnyel őket a vádhatóság nem vádolta, hanem kizárólag 1-1 rb. a Btk. 282/C§ (2) bekezdésében meghatározott, azonban a (4) bekezdés II. fordulata szerint minősülő és büntetendő kábítószer-függő személy által kereskedéssel, jelentős mennyiségre elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetével. Valójában a 2011. szeptember 21. napján kezdődő tárgyalássorozatok 304. számú jegyzőkönyve a 30. oldalon tartalmazza az ügyészi vádmódosítást a IV. és V. r. vádlottak vonatkozásában, ahol ezen két vádlottat a továbbiakban, mint a Btk. 282/A § (1) bekezdésében meghatározott, azonban a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő jelentős mennyiségre, kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetével vádolta.

Ezen kérdéskörhöz kapcsolódóan a törvényszék is rámutatott ítélete indokolásának 108. oldalán arra, hogy IV. rendű, V. rendű, VI. rendű, VIII. rendű, IX. rendű és X. rendű vádlottakat a vádhatóság az úgynevezett fogyasztói típusú magatartásban megvalósuló kábítószerrel visszaélés cselekményekre nézve a minősítést illetően a bűnösség megállapítására nem tett indítványt. Ugyanakkor a vádirat vádlottanként és kábítószer-fajtánkénti lebontásban tartalmazta, hogy e vádlottak milyen fajta drogot fogyasztottak a vádbeli időszakban.

A 14/2002 (III.20.) számú, a védelem által is idézett AB határozat a következőket mondta ki: „a terhelt számára a jogszerű és eredményes védekezéshez elengedhetetlen annak ismerete, hogy milyen tények, összefüggések, adatok alapján milyen bűncselekmény miatt került sor vele szemben a felelősségre vonását célzó bírósági eljárás lefolytatására. A vád pontos ismerete biztosíthatja a védelem számára - többek között - a bűnösség vagy a minősítő körülmények fennállásának hiányát jelentő, illetőleg a cselekmény privilegizált megalapozott ok- okozati összefüggésekre vonatkozó bizonyítékok feltárását, a cselekmény elbírálása szempontjából jelentős motívumokra, enyhítő körülményekre történő figyelemfelhívás lehetőségét”.

Az ügyészi vádiratnak - egyebek mellett - a vád tárgyává tett cselekmények leírását, azoknak a Btk. szerinti minősítését kell tartalmaznia. A vád tárgyává tett cselekmények leírása határozza meg a vád kereteit. Nem tekinthető a vádemelés mellőzésének, ha a vádiratban leírt tényállás egy részét az ügyész nem minősíti, hacsak nincs arra vonatkozó kifejezett utalás, hogy valamely cselekmény büntetőjogi értékelését nem kívánja.

Így törvényesen került sor az elsőfokú ítéletben e vádlottak bűnösségének megállapítására az úgynevezett fogyasztási típusú kábítószerrel visszaélés büntetében, illetve vétségében is.

Valóban eljárási hibát vétett a törvényszék, amikor szem elől tévesztette a Be. 270. §-ának (1) bekezdését, és elmulasztotta végzésben megállapítani, hogy a vád tárgyává tett cselekmények a megjelölt vádlottak esetében a vádiratban írt minősítés mellett az adott kábítószerrel visszaélés tényállásán belül más minősítés megállapításának alapjául is szolgálhatnak. A Be. 270. § (1) bekezdésében használt „megállapíthatja” szó nem megengedő formulát jelent. Amennyiben az eltérés lehetőségét a bíróság felismeri, akkor az eljárás hatékonysága, a tisztességes eljárás követelménye, és a terhelt védelemhez való jogának érvényesülése érdekében köteles ezt a megállapítást megtenni és erről a vádlottat és a védőt is értesíteni.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság e mulasztása relatív eljárási hibának minősül, hiszen a vádiratban leírt cselekvőseget a terheltek és védőik a vádirat kézbesítését követően már ismerték, és tudták, hogy mely konkrét cselekményekkel szemben kell védekezniük.

Az ügyész a 172. számú jegyzőkönyvben rögzített tárgyalási napon a tényállást kiegészítette, azon kisebb módosítást hajtott végre, de a felkészülés érdekében történő napolásra nézve a Be. 310. § (2) bekezdése szerint kérdés nem hangzott el (172. számú jegyzőkönyv 6. oldal), azonban a jelentősen elhúzódott büntető perben ez a hiba is teljesen formális és relatív.

II. A tényállás megalapozottsága és a bizonyíték értékelése.

1, Az értékelhető relatív eljárási szabálysértések nem befolyásolták sem önmagukban, sem összességükben az ügy érdemi felülbírálatát. Az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatta a bizonyítást és a bizonyítékok nagyrészt helyes értékelésével, mérlegelésével döntően megalapozott ítéleti tényállást állapított meg.

A törvényszék a lényeges bizonyítékokat megvizsgálta, azokat nagyon alaposan, a logika szabályainak megfelelően értékelte. Számba vett minden olyan bizonyítási eszközből származó bizonyítékot, amely a tényállás megállapításánál jelentőséggel bír. A törvényszék a vádlottak és tanúk vallomásait, a beszerzett okirati bizonyítékokat, igazságügyi toxikológus szakértő véleményét, a vegyész szakértő véleményét gondosan mérlegelve adta indokát annak, hogy a vádlottak vallomásai mely körben fogadhatók el. E körben a következetes bírói gyakorlatnak is megfelelt az az eljárása, hogy a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tevő vádlottak vallomásait fogadta el, így II. r. vádlott vallomásait, aki saját szerepét sem igyekezett csökkenteni vallomásaiban. Beismerő vallomást tett VIII. r., IX. r. vádlott is. A beismerő vallomásokkal, és a büntetőeljárás többi bizonyítékával is egyezőséget mutatott a IV. és V. r. vádlottak később visszavont beismerő, és más vádlottakra nézve terhelő vallomása. A felmentésre irányuló fellebbezések, amelyek kizárólag a bizonyítékok mérlegelését támadják, a megalapozott tényállás ellenében nem vezethetnek eredményre. Alapvetően helyesen járt el a törvényszék az elmeorvos-szakértői vélemények értékelése során, azonban a IX. r. vádlott védője ebben a körben helyesen hivatkozott kisebb felderítetlenségben megnyilvánuló megalapozatlanságra. A

felderítetlenség, mint a Be. 351. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott megalapozatlansági ok, a Be. 352. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt hiányosságot nem okozott, így a felderítetlenség kiküszöbölése mellett e tényállást korrigálni nem kellett. A felderítetlenség azonban a másodfokú nyilvános tárgyaláson a Be. 352. § (1) bekezdésének a) pontja alapján bizonyítás útján kiküszöbölhető volt.

A tényállás részben megalapozatlan volt a Be. 351.§ (2) bekezdés c) pontban írt iratellenesség miatt. A tényállás azonban a másodfokú eljárásban megtartott tárgyaláson a Be. 352.§ (1) bekezdés alapján kiegészíthető és korrigálható volt az iratok tartalma alapján.

Az ítéletábra az alábbiak szerint kiegészített és helyesbített tényállást fogadta el a felülbírálat alapjául:

Az ítélet 23. oldal I. pontjában IX. r. vádlott elfogásának időpontja helyesen 2007. június 22.

Az ítélet 28. oldal utolsó bekezdésében rögzített bemutatás nem .r. vádlott részére, hanem III.r. vádlott részére történt.

A tényállásban a "körülbelül" kifejezés alatt helyesen a „legkevesebb” szót kell érteni.

A másodfokú eljárásban felvett bizonyítással összefüggésben a következőkre szükséges rámutatni:

IX. rendű vádlott kábítószer-függőségének vonatkozásában a következő szakvélemények állnak rendelkezésre:

1. A dr. igazságügyi elmeorvos szakértő és dr. igazságügyi orvos szakértő által 296/2007. szám alatt 2007. december 3-án előterjesztett igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény. E vélemény megállapításai szerint a IX. rendű vádlott kábítószerre való kötődése egyértelműen nem igazolható, de kábítószer-függőség szempontjából veszélyeztetett, ezért drogambulancia keretein belül történő gondozásba vétele orvosi szempontból indokolt és javasolt. Sem a terhére rótt cselekmény, sem a vizsgálat idején kábítószer függőség igazságügyi orvos szakértői szemmel nem igazolható. Rögzítik, hogy a toxikológiai vizsgálat szerint kábítószer fogyasztott, de a fogyasztás időpontja nem határozható meg. A vérminta vizsgálati eredménye hiányában nem volt igazolható, hogy a cselekmény időpontjában kábítószer hatása alatt állt.
2. igazságügyi elmeorvos szakértő és dr. igazságügyi orvos szakértő által 2010. október 15-én ügyvédi felkérésre készített elmeorvos szakértői vélemény. E vélemény megállapította, hogy a IX. rendű vádlottnál a vád tárgyává tett cselekmények elkövetési idejében és azt megelőző hónapokban kábítószer-függőség véleményezhető.
3. igazságügyi elmeorvos szakértő és dr. igazságügyi orvos szakértő által 2011. szeptember 1-jén adott igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény 1387/2011. szám alatt. E vélemény megállapítása szerint a IX. rendű vádlott kábítószer függőnek nem tekinthető.
4. A dr. igazságügyi orvos szakértő és dr. igazságügyi elmeorvos szakértő által 2012. november 16. napján elkészített 5284/2012. számú igazságügyi elmeorvos szakértői

lelet és vélemény. Megállapításaik szerint a IX. rendű vádlottnál alapszemélyisége háttérben dependenciára való hajlama következtében politoxikomán jellegű tudatmódosító-szer abúzus mellett a kokainizmus, kokainfüggőség tünetei kialakultak, így igazságügyi elmeorvos szakértői szempontból nevezett kábítószer függőnek volt tekinthető a cselekmény elkövetésének idején. Jelenleg absztinens fázisban lévő kábítószer-függő, akinél - a visszaesés elkerülése érdekében is - a kábítószer-függőséget gyógyító kezelés megkezdése javasolt.

5. A 4. pontban írt szakértői vélemény becsatolását követően a Debreceni Ítéltábla 60. sorszámú végzésével elrendelte IX. rendű vádlott ismételt elmeorvos szakértői vizsgálatát és szakértőként az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek miskolci intézetét rendelte ki. A kirendelés eredményeként dr. igazságügyi orvos szakértő és dr. igazságügyi elmeorvos szakértő 6356/2012/GY. szám alatt készítettek igazságügyi elmeorvos szakértői leletet és véleményt. Megállapításaik szerint a IX. rendű vádlott nem szenved, és a cselekmény idején sem szenvedett elmebetegségben, gyenge elméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, mely korlátozta vagy képtelenné tette volna arra, hogy cselekménye következményeit felismerje, vagy a felismerésnek megfelelően cselekedjen.

Nevezett érzelmileg esékeny, akaratgyenge, függő vonásokat mutató, nehezen alkalmazkodó személyiség. Személyiségzavara, mely a cselekmény idején is fennállt a cselekmény szempontjából beszámítási képességet korlátozó vagy kizáró tényezőként nem értékelhető, a cselekmény elkövetését nem segíthette elő, nem könnyíthette meg. Cselekménye idejére vonatkozóan kábítószerfüggőnek tekinthető. Jelenleg absztinens, így jelenleg kábítószerfüggőnek nem tekinthető. Veszélyeztetettsége azonban a visszaesés vonatkozásában fennáll, így pszichiátriai gondozása javasolt.

Ezen szakvélemény szerint a dr. - dr. és dr. - dr. által készített igazságügyi elmeorvos szakértői vélemények közötti különbség arra vezethető vissza, hogy a szakértők eltérően értékelték a vádlott kábítószer fogyasztásának mértékét, illetve elsősorban annak életvitelére gyakorolt hatását.

A szakértői vélemények elemzését megelőzően előre bocsátja az ítéltábla, hogy egyetértett a IX. rendű vádlott védőjének, dr. ügyvédnek 2012. szeptember 27-én az ítéltáblához érkezett 29. sorszám alatt csatolt beadványának azon részével, mely szerint iratellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy „vonatkozásában beszerzett szakvélemények között a IX. rendű vádlott kábítószer-függőségének megállapíthatóságát tekintve ellentét nem került felszínre”. A törvényszék ezt azzal indokolta, hogy a kábítószer-függőséget egyik szakértő sem tartotta megállapíthatónak.

Ugyanakkor a fentebb 2. pont alatt megjelölt szakvéleményben a szakértők megállapították a IX. rendű vádlott kábítószer-függőségét. Ez a szakvélemény az elsőfokú eljárás során becsatolásra került, azonban az elsőfokú bíróság elmulasztotta ezt bizonyítékként értékelni. Ez a Be. 351. § (2) bekezdésének a) pontjában írt felderítetlenség miatti megalapozatlanságot eredményezett.

Az ítélet tábla a megalapozatlanság kiküszöbölése céljából a Be. 111. § (3) bekezdése alapján újabb szakvélemény beszerzését rendelte el. Ennek eredményeként keletkezett a fentebb 5. pont alatt megjelölt szakvélemény.

Tekintettel arra, hogy az előzőekben öt pontban felsorolt szakértői vélemények közötti különbség az ítélet tábla által elrendelt szakértői bizonyítás eredményeként sem volt feloldható, az ítélet tábla az ellentétes szakvéleményeket adó szakértőket tárgyaláson meghallgatta.

A másodfokú tárgyaláson mind dr. fenntartotta szakvéleményében foglaltakat. Részletesen nyilatkoztak arról, hogy milyen adatok birtokában és ismeretében, mikor, milyen vizsgálat mellett készítették véleményüket.

A IX. rendű vádlott meghatalmazott védője perbeszédében hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 2003/393. és BH 2004/43. számú döntésében foglaltakra indítványozta, hogy az ítélet tábla a Be. 4. § (2) bekezdése értelmében a vádlottra kedvezőbb szakértői véleményt fogadjon el és állapítsa meg, hogy a IX. rendű vádlott a vádbeli cselekmény idején kábítószerfüggő volt.

Jelen esetben azonban az ítélet tábla álláspontja szerint, bár az igazságügyi orvos szakértői vélemények különbözősége valóságos, az ellentmondás feloldhatatlansága csupán látszólagos.

A BH 2004.43 számon közzétett jogesetben a Legfelsőbb Bíróság valóban úgy foglalt állást, hogy amennyiben a vádlott elmeállapotának pontos kórismét rögzítő, az ellentmondásokat feloldó egységes orvos-szakértői megítélése nem lehetséges, a bíróság a kétséget a vádlott javára értékelve foglal állást a szakértői vélemények által érintett kérdésekben. A közzétett ügyben azért az in dubio pro reo elv mentén döntötte el a bíróság a kérdést, mert az „ellentmondások eloszlatásához meggyőző érvekkel egyik orvos-szakértői vélemény sem nyújtott alapot”.

Helytállóan mutatott rá azonban a fellebbviteli főügyészség, hogy a budapesti, és a miskolci szakértői intézet külön vizsgálatot nem folytatott, hanem elsősorban a vádlotti adatközlésre alapították a véleményüket. szakértő kifogástalan érveléssel mutatott rá arra, hogy a IX. r. vádlott minden vizsgálat során eltérően nyilatkozott az általa fogyasztott kábítószer mennyiségéről. A szakértő utalt arra, hogy a vádlotti elmondással kapcsolatban az a gond a kábítószer fogyasztással kapcsolatban, hogy 2007.06.23-án azt mondta, hogy hetente-kéthetente szokott fogyasztani. Következő alkalommal 2007. július 5-én már azt mondta, hogy hetente 1-2 alkalommal szokott fogyasztani. 2007. augusztus 14-én azt mondta hetente 4-5 alkalommal fogyasztott összesen, a következő hónapban azt mondta, hogy szinte naponta fogyaszt. Ez alapján szubjektív élményvilágra nehéz megállapítani függőségét.

Önmagukban a szakértő előtt tett terhelti előadásokat bizonyítékként figyelembe venni nem lehet, de a szakértői vélemények megalapozottságának értékelésekor igen. Számos olyan körülmény merült fel, ami a és társa által készített szakértői vélemény megalapozottságát támasztja alá, így az, hogy IX. r. vádlott függőségét még a barátnője sem vette észre, ez a szakértői vélemény értékelte a BV egészségi napló adatait, a terhelt testsúlyának változásait. Általában a kokainfüggő amikor abbahagyja a fogyasztást, nem

fogyini, hanem hízni szokott. Ezzel ellentétesen a IX. r. vádlott akkor fogyott le, amikor bekerült a börtönbe. Dr. szakértők nyilatkoztak arra, hogy véleményük elkészítésekor nem állt rendelkezésre fogyás, hízás adat. és szakértők értékelték a IX. r. vádlott tanulmányi adatait, kapcsolódó tanúvallomásokat.

szakértők egyértelműen nyilatkoztak arról is a 2013. március 11. napján megtartott fellebbezési tárgyaláson, hogy nem ismerték az egészségügyi törzslapot, nem ismerték a teljes dokumentációt, „mi a személyes vizsgálatra szorítkoztunk, és a rendelkezésre álló orvosi dokumentációra” (Debreceni Ítéltábla 145. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal) Az sem elhanyagolható körülmény a szakértői vélemények összevetése körében, hogy a függőség hiányát megállapító szakértői vélemények készültek hamarabb, 2007. 12. 03. napján, és 2011. szeptemberében, míg a budapesti szakértők véleménye 2012. novemberében, a miskolci szakértők pedig 2013-ban készítették el véleményüket. A 2007-es időpontra adott vélemény a kábítószer függőségre nézve így igazoltan nem ugyanazon vizsgálati anyag alapulvételével készült.

Az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek Miskolci Intézete részéről eljáró szakértők is nyilatkoztak arra nézve, hogy „az iratok, és nagyon jelentős mértékben a vizsgált személy elmondása alapján készítettük a véleményt”. (145. sz. jkv. 7. oldal) A szakértő azt is elmondta, hogy testi vizsgálatnak nem is volt várható, hogy lesz eredménye, mert a vádlott kábítószer fogyasztása évekkel ezelőtt zajlott. A miskolci intézet részéről eljáró szakértők is egyetértettek abban, hogy a függőség tekintetében különös jelentősége van annak, hogy a kritikus időszakhoz képest mennyire közeli a vizsgálat időpontja.

A tárgyaláson tett szakértői vélemények alapján elfogadta az ítéltábla szakértő azon észrevételét, hogy a különbséget a szakértői vélemények között az magyarázza, hogy vizsgált személy szubjektív élményvilága nem képezheti a szakértői vélemény alapját, mert az szakértői eszközökkel nem igazolható vagy hozzáférhető. Ez vezethető le az Egészségügyi Minisztérium 21-es számú módszertani leveléből is.

Dr. arról is nyilatkozott, hogy testi tünetek nem támasztották alá a függőséget. Fül-orr-gégészt például azért nem vontak be a vizsgálatba, mert ilyen panasza a IX. r. vádlottnak nem volt, holott a kokain fogyasztás mellett az orrnyálkahártya a fogyasztási mód miatt jellemzően kialakul. Értékelni kell, hogy a kérdéses időszak alatt a IX. r. vádlott a gyógyszerészeti egyetemet elvégezte.

A Be. 111. § (5) bekezdése a más szakértő alkalmazásának szükségessége kapcsán azt a követelményt támasztja, hogy „ugyanazon bizonyítandó tényre ugyanazon vizsgálati anyag alapulvételével” készített szakvélemények között legyen az ügy eldöntése szempontjából eltérés.

Mindezek alapján az ítéltábla megállapította, hogy a szakértői véleményekben rejlik különbözőségek, eltérések arra vezethetők vissza, hogy a kábítószer-függőséget véleményező szakértők pusztán a IX. rendű vádlott elmondására támaszkodtak, míg a függőséget kizáró szakértők az objektív adatokat is figyelembe vették. Így az ítéltábla megítélése szerint az ellentmondások feloldhatók, és megállapító a szakértők által adott szakvéleményeknek megfelelően, hogy a IX. rendű vádlott a terhére rótt cselekmény elkövetése idején nem volt kábítószerfüggő.

Végül megjegyzi az ítéletábra, hogy a másodfokú bírósági eljárásban a szakértő párosok párhuzamos meghallgatása során Dr. szakértővel véleményt alkotó Dr. objektív okok miatt megjelenni nem tudott. A szakértő a tárgyaláson a szakvéleményt fenntartotta, azt ki nem egészítette, csupán az eltérések oka kapcsán került sor a meghallgatására. A 2013/4/B.7. számú elvi határozat a korábbi bírói gyakorlatnak megfelelően erre az eljárási helyzetre elvi élel állapítja meg, hogy az a körülmény, hogy az igazságügyi orvosszakértői véleményt betervező szakértői páros egyik tagja utóbb valamely okból a tárgyaláson nem hallgatható ki, a szakvélemény bizonyítékkénti felhasználhatóságát nem zárja ki. A két szakértőnek a vizsgálódás során együttesen kell eljárni, az ezt követő időszakra a törvény ilyen feltételt már nem szab.

Tudati tények rögzítése a tényállásban

A terheltek cselekményeinek jogi megítélése körében különös jelentősége van egyes tudati tényeknek. Így jelentősége van annak a tudati ténynek, hogy egyes utazások során tisztában voltak a kábítószer forgalmazási, illetve kereskedési célú szállításával, egymás kábítószer fogyasztási szokásaival, illetve a kábítószerhez kötődő tevékenységükkel. Abban helyesen járt el a bíróság, hogy elsősorban nem a bizonyítékok értékelése körében, hanem a jogi minősítés körében vont következtetést az egyes vádlottaknak a tudattartalmára. Ez nem mond ellent annak, hogy az ügynevezett tudati tények is a tényállás részét alkotják. (Legfelsőbb Bíróság a Bfv.II.1.077/2009/6. számú végzés) A terhelteknek a tényállásban rögzített magatartásából kell egyértelműen megállapítani, hogy szándékosan és tudatosan vettek részt különböző elkövetői minőségben a kábítószerhez kötődő cselekményekben.

Bizonyítási indítványok, bizonyítékok értékelése

Nem fogadta el a bíróság azt az érvelést, hogy az első fokon eljáró bíróság minden bizonyíték nélkül rögzített volna tényeket.

Részletesen elemezte az egyes vádlottak beismerő vallomásait, az egymásra nézve terhelő vallomásokat és azok elfogadásáról okszerű indokkal döntött. Az I. r. vádlottal a II. r. vádlott valóban nem került érdemi ellentmondásba, de a felelősségét az egyes terheltségek vallomása alapján maradéktalanul meg lehetett állapítani. Nem csupán III. r. vádlott tett rá terhelő vallomást, de VI. r. vádlott is azt a tudomását mondta el, hogy a III. r. vádlott I. r. vádlottól szerezte be a kábítószer, sőt az ő saját fogyasztásra vett mennyiségeinél is előfordult, hogy az I. r. vádlottnak fizetett. (304. jkv 7-12. o.)

III. r. vádlott nem csak az I. és II. r. vádlottra tett terhelő vallomást, hanem a IV. és V. r. vádlottakra nézve is. Ezen terhelő vallomás hitelességét erősítette, hogy a lényegi kérdésekben egybeestek a IV. r. vádlott később visszavont beismerő vallomásával is. Hiába volt egybehangzó az I. és II. r. vádlott védekezése, helyes mérlegeléssel állapította meg az elsőfokú bíróság a velük kapcsolatos tényállást. Valójában arra a IV. r. vádlott sem tudott választ adni, hogy miért vannak olyan vallomásrészek a „kitalált” vallomásában, amelyek egybeestek a terhelő vallomásaival, ha azt anélkül találta ki V. r. vádlottal, hogy előtte III. r. vádlottal egyeztettek volna. IV. és V. r. vádlottaknak a II. r. vádlottra tett terhelő vallomásának elfogadása is törvényes. Beismerő vallomást tett összességében a IV. és V. r. VIII. r., IX. r., XI. r., XIII. r., XIV. vádlott, részbeni beismerő vallomást a VI. r. vádlott

Az egyes kódolt, virágnyelven telefonon lefolytatott beszélgetésekre nézve is egyértelmű vallomások voltak. a beszélgetések lejátszása után egyértelműen úgy fogalmazott az elsőfokú eljárásban, hogy „Itt természetesen nem bútorokról volt szó.” (304. számú tárgyalási jegyzőkönyv 47. o. 50. o.) VIII. r. vádlott ezen terhelő vallomása megegyezik a nyomozás során a 2007. december 13-ai gyanúsítottai vallomásával, ahol a 2007. június 08 napján történt telefonbeszélgetéssel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a kokaint VIII.rendű vádlott VI. r. vádlott segítségével szerezte be.

Több védői fellebbezés is kifogásolta, hogy a törvényszék nem kellő részletességgel értékelte a tanú vallomását, aki a budapesti kávézó pultosa volt, amely kávézóban több vádlott is rendszeresen megfordult. Mérlegelést támad a védelem, amikor azt kifogásolja, hogy az első fokon eljáró bíróság miért nem a tanú vallomását fogadja el, szemben a lehallgatási anyaggal alátámasztott III. r. vádlott vallomásával. A tanú azt próbált igazolni, hogy a III. r. vádlott régről ismerte X.rendű vádlott VIII. r. vádlottat, és VIII.rendű vádlott VI. r. vádlottat is. Nem kifogásolható a VI. r. vádlott közreműködésével a debreceni törvényszékre eljutó tanú vallomása ezen részének elvetése, hiszen a tanú nem tudott arra érdemi magyarázatot adni, hogy 2007. június 22. napján miért folytatott X.rendű vádlott IV.rendű vádlott olyan beszélgetést, amelyben egyiküknek még külön le is kellett írnia saját magát, hogy a másik majd be tudja azonosítani. Nem okszerűtlen így a VI. r. vádlott azon védekezésének elvetése, hogy ő nem lehetett az, aki ezen személyeket összehozta, mert azok már ismerték egymást.

A VIII. r. vádlott a tárgyaláson tett vallomásaiban is fenntartotta, hogy VI. r. vádlott mondta neki, hogy menjen oda III. r. vádlotthoz, és kérdezze meg, hogy tud-e szerezni kábítószer. A konkrét ügyletben azonban a cselekvőse a VI. r. vádlottnak sokkal kisebb, mint amit a többi vádlott tanúsított.

VI. r. vádlott védője bizonyítási indítvánnyal élt és tanúkénti kihallgatására nézve. Az indítvány szerint a tanú a vádlott ártatlanságát tudja igazolni, és jelen volt az elfogásakor a telephelyén is. A tanú kihallgatását az ítélet tábla nem tartotta indokoltnak, a bejelentett tanúktól a történeti tényállás érdemével kapcsolatban semmilyen bizonyíték nem várható. A Be. 79. § (1) bekezdése alapján tanúként az hallgatható ki, akinek a bizonyítandó tényről tudomása lehet.

Az ítélet tábla a tárgyalás anyagává tette a VI. r. vádlott védője által becsatolt okiratokat, így az kivonatát, a Telenor igazolását a számú telefonnal kapcsolatosan, azonban egyik új bizonyíték sem alkalmas arra, hogy az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállás helyességét megingassa.

I.r. vádlott védője útján bizonyítási indítvánnyal élt a másodfokú bírósági eljárásban, így tanúként indítványozta kihallgatni annak igazolására, hogy vele ingatlanok felújítása és értékesítése végett közös gazdasági társaságot kívánt létrehozni, amely társaság működéséhez az indulótőkéket III.r. vádlott testvére biztosította volna. tanút arra vonatkozóan kérte tanúként kihallgatni, hogy III.r. vádlott milyen ösztönzésre és milyen okból tett ránézve terhelő vallomást, az élettársa munkatársát, az I.r. vádlott jövedelmi viszonyaival kapcsolatosan, míg Dr. ügyvéd kihallgatását arra vonatkozóan kérte, hogy milyen körülmények között került sor és VI.rendű vádlott nak a 2008. március 13-án történt kihallgatására.

Becsatolt továbbá egy DVD lemezt, annak tárgyalás anyagává tétele érdekében, amely felvételen jelentős mennyiségű kábítószernek az egyik ismert nemzetközi fuvarozó cég

felhasználásával az országba történő juttatásáról van szó, ami álláspontja szerint azt támasztja alá, hogy a III.r. vádlott más személyekkel állt kapcsolatban kábítószeres ügyletek kapcsán, ami az ő szavahihetőségét megkérdőjelezi. Erről a felvételtől az MTV 1-es csatornája is közölt felvételeket.

Indítványozta továbbá a Központi Nyomozó Főügyészség előtt folyamatban volt Nyom.68/2012.számú büntetőügy iratait beszerezni ugyancsak annak igazolására, hogy a III.r. vádlott milyen okból tett ránézve valótlán tartalmú vallomást. Becsatolta a 2007. május 11. napján kelt Szabados között létrejött adás-vételi szerződés másolati példányát a . alatt felvett található tanyaingatlannal kapcsolatban, ugyanis az okirat tanúsága szerint annak megvásárlására csak 2007. május 14-én került sor.

A Debreceni Ítéltábla az I.r. vádlottat érintő bizonyítási indítványokat elutasította, ugyanis megállapítása szerint az I.r. vádlottat érintően az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, függetlenül attól, hogy a védő által megjelölt bizonyítás valóban az elsőfokú eljárásban nem lett lefolytatva. A megjelölt bizonyítás azonban még felderítetlenséget sem okozott, az I.r. vádlottat érintően kétségtelenül az ítéleti ténymegállapítások nagy része III.r. vádlott terhelti vallomásán alapul, azt az eljáró elsőfokú bíróság elfogadta, és valójában a III.r. vádlott motivációja a terhelő vallomások megtételével kapcsolatosan egyértelműen feltárássra került az eljárás során. A III.r. vádlott ugyanis az eljárás során úgy önmagára, mint vádlott társaira nézve feltáró jellegű vallomást tett, amely vallomást egyéb bizonyítékok is alátámasztottak. Nyilvánvaló, hogy a III.r. vádlott ezt annak érdekében tette, hogy a feltáró jellegű beismerő vallomásra és a hatóságokkal történő együttműködésre tekintettel kedvezőbb elbírálásban legyen része. Ezen motiváció nem tekinthető jogellenesnek, ez további feltárást nem igényel. A tényállás megállapítása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a vádlott által az ítéleti tényállással nem érintett körben létrehozni kívánt gazdasági társaságot milyen módon próbálta megfinanszírozni és annak sincs jelentősége, hogy az I.r. vádlott élettársának a munkatársa milyen tudomással rendelkezik azzal kapcsolatosan, hogy az I.r. vádlott a vádbeli időszakban milyen jövedelemmel rendelkezett. Ugyancsak nincs a tényállás megállapítása szempontjából jelentősége annak, hogy III.r. vádlottnak milyen további kapcsolatai lehettek illegális kábítószer forgalmazásával foglalkozó személyekkel, a vád tárgyává nem tett eseményekkel kapcsolatosan.

Nem tartotta indokoltnak az ítéltábla a mosonmagyaróvári tanyaingatlannal kapcsolatosan sem kiegészíteni a bizonyítást, még arra tekintettel sem, hogy a vádlott által becsatolt adás-vételi szerződés szerint az ingatlan adásvételére 2007. május 11. napján került sor. Valójában az ítéleti tényállás arra nézve nem tartalmaz adatokat, hogy az I.r. vádlott illetve élettársa mikor jutott hozzá ehhez a tanyaingatlanhoz, csupán arra utal e körben az ítéltábla, hogy az adásvételi szerződés 4. pontja szerint is az adás-vételi szerződés megkötése időpontjában a vevő az ingatlannak már birtokában volt. Az adásvételi szerződés így nem alkalmas 2007. február környéki ténymegállapításokat hiteltelenné tételére.

Az ítéltábla a fellebbezéseknek a tényállást kifogásoló részével kapcsolatban összességében azt állapította meg, hogy azok a törvényszék, mint első fokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadják. A másodfokú eljárásban felvetett kérdésekkel túlnyomórészt az elsőfokú ítélet is foglalkozik. Utal e körben az ítéltábla a III. r. vádlott

szavahihetőségével kapcsolatban felvetett aggályokra, ezzel kapcsolatban a perbeszédekben felvetett olyan kérdésekre, mint a külföldi utazások során használt autó váltójának mechanizmusa (ítélet 95. o.), a II. r. vádlottól lefoglalt mérleg kérdésköre (ítélet 59. o.). Nem fogadta el a bíróság azon érveléseket sem, hogy egyes adatokat minden bizonyíték nélkül rögzített volna a törvényszék a tényállásban, hiszen kimerítő indokolást adott az elsőfokon eljáró bíróság arra nézve, hogy mely vádlottak vallomásait fogadta el, amelyeken alapultak a ténymegállapítások. Megalapozott tényállás mellett a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. (Be. 351. § (1) bekezdés) Kizárt emellett a bizonyítékok eltérő értékelése megalapozott tényállás mellett. (Be. 352.§ (3) bekezdés)

III. A jogi indokolás

A megállapított tényállásból okszerűen következtetett az első fokon eljáró bíróság a vádlottak bűnösségére, és törvényes az egyes vádlottak cselekményeinek a büntető törvénykönyv szerinti minősítése is. A jogi indokolást illetően az első fokon eljáró bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, az megfelel a kialakult bírói gyakorlatnak, és Kúria iránymutatásainak. A védelmi érvek a minősítés megváltoztatását lényegében a tényállás vitatásán keresztül indítványozták, ami megalapozott tényállás mellett eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság jogi indokolását az ítélet tábla az alábbiak szerint helyesbíti, illetve egészíti ki.

1. Az alkalmazandó jogszabály (Btk.2.§)

Az elsőfokú bíróság a Btk. 2.§ alapján az elkövetéskor hatályos anyagi jogszabályt alkalmazta, e körben azonban indokolási kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget ítéletének 119. oldalán. Az eljáró bíróságnak a határozat indokolásában a Be. 258.§ (3) bekezdés e) pontja alapján számot kell adnia a jogi minősítéssel kapcsolatos okfejtés mellett, hogy melyik időpontban hatályos anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta. [BH 2005.377.] A jogi indokolás kisebb hiányossága azonban pótolható a fellebbviteli bíróság által.

Tekintettel arra, hogy az elkövetéskori büntető törvény különös része enyhébb szankció kiszabását tette lehetővé, az új büntető szabályok enyhébbnek nem minősülnek. A Btk. 282/A § (3) bekezdése szerint minősülő kábítószerrel visszaélés elkövetéskori büntetési tétele öttől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés büntetés vagyilagosan életfogytig tartó szabadságvesztés büntetéssel. Az elbíráláskor hatályos jogszabály az általános részi rendelkezéseinek a szigorodása mellett a büntetési tételt is felemelte öttől húsz évig terjedő szabadságvesztésre, vagyilagosan életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre. Az elbíráláskor hatályos jogszabály előírásai a középértékes büntetéskiszabásra ugyancsak magasabb büntetést feltételeznének.

2. Helyesen állapította meg az első fokon eljáró bíróság a vádlottak terhére a bűnszövetséget a Btk. 137. § 7. pontjára hivatkozva, és a IV. számú Büntető Elvi Döntés

alapján kialakult joggyakorlatra figyelemmel. Helyes volt e körben az is, hogy a bűnszervezetben történő elkövetést nem állapította meg kétséget kizáró bizonyítottság hiányában, bár valóban voltak olyan adatok, amelyek egyes vádlottak között a magasabb fokú szervezetségre utaltak. A vádlottaknak így arról is tudniuk kellett, hogy konkrét magatartásukat mások cselekményei megelőzik, illetve követik. A vallomásokból is kitűnik az egyes vádlottak egymást erősítő hatása, ami meghaladta az egyszerű társas elkövetést. A bűnszövetség keretei között értékelhető szervezett elkövetési módot teljességgel alátámasztja a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani igyekvő törekvés is, az egyes vádlottak telefonon történő kódolt beszélgetései, egy-egy szereplőnek álnevet is adva, félrevezető tartalmú beszélgetéseket folytatva.

IV. A kiszabott büntetések felülbírálata

A vádlottak által elkövetett bűncselekmények minősítéséhez kapcsolódóan az elkövetéskori jogszabályt alkalmazva egyaránt 5-15 évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés az irányadó büntetési tétel figyelemmel arra, hogy a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószerre követték el. Csupán megjegyzi az ítélet tábla, hogy az elbíráláskori jogszabály alkalmazása mellett, az irányadó büntetési tétel már 5-20 évig terjedő szabadságvesztés büntetés lenne, vagyis életfogytig tartó szabadságvesztéssel. Ezen büntetési tételen belül kell értékelni azt is, hogy ezen szigorú büntetési tétel a jelentős értéket meghaladó kábítószerre történő elkövetésnél lesz irányadó. Csupán utal arra az ítélet tábla, hogy az. I. tényállásban a rendőri intézkedés során lefoglalt kábítószer a jelentős mennyiség alsó határát oly mértékben haladta meg, hogy annak 421,6 %-a. A III-as tényállásban lefoglalt kábítószerek együttes hatóanyagtartalma ugyancsak meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, annak 4.174,5 % -a, azaz mintegy 42X-se. A jogalkotó ezen irányadó büntetési tételen belül értékeli azt, hogy kokain esetében alattomosan alakul ki a függőség, és a fogyasztót egyre rosszabb fizikai állapotba sodorja. Fizikai fájdalmakkal, görcsökkel jár, ki nem számítható viselkedés lesz a következménye, különböző betegségek alakulhatnak ki, így szívinfarktus, agyvérzés, légzési zavarok, impotencia, szorongás, szívritmuszavar, szívroham, vese, máj, tüdőkárosodás. A jellemző szippantás miatt károsodhat az orrnyálkahártya. Összességében az ügyben érintett jelentős mennyiséget többszörösen meghaladó kábítószer több száz újabb potenciális fogyasztóhoz juthatott volna el. Ezen szempontokra csupán amellet szükséges utalni, hogy az egészségi, társadalmi, gazdasági, közegészségügyi kockázatot a jogalkotó nem véletlenül értékelte a kiemelkedően magas büntetési tételben.

A védelem által helyesen hivatkozott enyhítő körülményekre ezen büntetési tételek viszonylatában lehet hivatkozni. Az ítélet tábla teljesen irreálisnak tartotta az egyes büntetések felfüggesztésére történő védelmi indítványokat. Az állami büntetőhatalom gyakorlása során szem előtt kell tartani az egyének biztonságát is, így a bűncselekmények által okozott sértést megtorolva a bűncselekmény elkövetőit saját magatartásuk megváltoztatására kell indítani a büntetésnek, másrésről, a büntetéssel fenyegetés másokat a hasonló sértésektől kell, hogy visszatartsa.

A bíróságnak a törvényes kereteken belül az egyéniesítés elvét alapul véve kell kiszabnia a tett-arányosbüntetést. A büntetéssel történő jogkorlátozásnak ugyanis meg kell felelnie az arányosság és a szükségszerűség követelményének is. A szankció arányossága részben azt

jelenti, hogy az eltérő bűncselekmény típusokhoz eltérő szankciókat rendel a törvény, amelyek egymással arányaikban összevethetőek, de az arányosság vizsgálata a sérelem, bűnösség foka, a bűncselekmények súlyának egybevetését is feltételezi. Az arányosság így jelenti a tett arányosságát valamint több elkövető esetén az ítélet belső arányossága sem hagyható figyelmen kívül, és a büntetésnek az egyes elkövetők személyiségéhez is igazodnia kell. Az ítélet un. belső arányosságát a védekezés előterjesztésekor több védő illetve vádlott is kifogásolta, azonban e körben nem a terheltek szubjektív egyéni értékítélete az irányadó, hanem figyelembe kell venni az elkövető társadalomra veszélyességét, a bűnösség fokát, az egyéb súlyosító és enyhítő körülményeket, illetve a bűncselekmény társadalomra veszélyességét, azaz a cselekmény konkrét tárgyi súlyát. Az enyhítő körülmények körében az első fokon eljáró bíróság helyesen, kiemelkedő jelentőséget tulajdonított a III.r. vádlott bűnösségre is kiterjedő feltáró jellegű beismerő vallomásának, aminek a nyomatéka azért volt különösen nagy, mert saját magára is következetes terhelő vallomást tett, illetve feltáró jellegű vallomása a többi vádlottat is érintette. A büntetés kiszabása során kellett értékelni azt, hogy az I.r. és IV.r. vádlottak többszörös visszaesők, III.r. vádlott már volt büntetve, III., VI.r. és XII.r. vádlott már volt büntetve illetve XII.r. vádlott felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el a bűncselekményt. V.r. vádlott esetében felmerülhetne a lehetősége annak, hogy a bűncselekményét felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el, azonban ezzel kapcsolatosan jelen ügyben az elkövetés pontos időpontjának a kezdetét meghatározni nem lehetett, így a kétséget a javára értékelve az ítélőtábla a korábbi büntetésének utólagos elrendeléséről nem rendelkezett.

Az első fokon eljáró bíróság alapvetően helyesen feltárta az irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban azokat nem minden esetben a súlyuknak megfelelően értékelte.

III. rendű és VI. rendű vádlottak kivételével a fellebbezéssel érintett vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamát az ítélőtábla tett arányosnak a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességhez igazítottanak ítélte, mely büntetések alkalmasak a büntetés céljainak elérésére.

A többszörös visszaeső, irányító szerepet betöltött I. rendű vádlottal és a szinte a kábítószeresek összmenyisége vonatkozásában érintett II. rendű vádlottal szemben a középértéket el nem érő, IV. rendű és XII. rendű vádlottal szemben pedig a büntetési tételkeret alsó határához közelítő tartamú büntetést alkalmazott az elsőfokú bíróság. V. rendű, VII. rendű, VIII. rendű, IX. rendű és X. rendű vádlottak vonatkozásában pedig a feltárt és értékelt enyhítő körülményeket, ide értve a bűncselekmény elkövetése után a társadalomba való visszailleszkedési szándékukat is messzemenően figyelembe vette azzal, hogy a Btk. 87. §-ában írt enyhítő szakaszt alkalmazta.

Osztotta azonban e körben az ítélőtábla a III. rendű vádlottnak és védőjének álláspontját. A büntetés kiszabása vonatkozásában az ítéletnek valóban közvetítenie kell azt az üzenetet is, hogy az a bűnelkövető, aki megbánó magatartását a beismerő vallomáson túl feltáró jellegű vallomással is kifejezésre juttatja, mely vallomás kiemelkedő szerepet játszik az ügy

felderítésében, és érdemes arra, hogy a bíróság ezen együttműködési törekvését a kiszabott büntetésben is értékelje.

A III. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés tartamát ezért enyhítette, és azt a törvényi minimumban állapította meg.

VI. rendű vádlott esetében nyomatékosabban vette figyelembe az ítélet tábla a vádlott konkrét cselekvőségét, bűnösségének fokát és ezért a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 6 évre enyhítette.

VI. rendű vádlott védője perbeszédében észrevételezte, hogy a VI. rendű vádlottal szemben 180 000 forint összegre elrendelt vagyonelkobzásnak nincs meg a ténybeli alapja, ezért indítványozta e rendelkezés mellőzését.

Az ítélet tábla ezzel kapcsolatosan azt állapította meg, hogy az elsőfokú ítélet 27. oldalán rögzítettek szerint az ítéleti tényállás részét képezi, hogy „VIII. rendű vádlott 2007. június 7. napján 11 óra 30 perces kezdettel beszélgetést kezdeményezett VI. rendű vádlottal figyelemmel arra, hogy az eljárás során be nem azonosítható személy 15 gramm kokaint kívánt vásárolni tőle. VIII. rendű vádlott az általa tovább értékesíteni kívánt drogot a VI. rendű vádlottól átvette. A drog ellenértékeként 210 000 forintot vett át vásárlójától, melyből 30 000 forintot megtartott, míg a fennmaradó összeget 2007. június 8. napján átadta részére.”

Így megállapítható, hogy VI. rendű vádlott a kábítószerrel visszaélés ezen rész-cselekménye kapcsán 180 000 forintba tett szert, így törvényes a Btk. 77/B. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a vele szemben ezen összegre elrendelt vagyonelkobzás.

Az elsőfokú bíróságnak a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztés tartamába való beszámításáról, XII. rendű vádlott tekintetében a korábbi végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtásáról, a lefoglalt dolgokról, és a bűnügyi költségről szóló rendelkezései törvényesek.

Mindezek alapján a Debreceni Ítélet tábla az első fokon eljáró Debreceni Törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helyben hagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig az I., II., IV., VI. és XII. rendű vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időnek a főbüntetésbe való beszámítása a Btk. 99. § (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú eljárásban V. rendű vádlott kirendelt védőjének díjazásával, és a IX. rendű vádlott vonatkozásában lefolytatott szakértői bizonyítással kapcsolatosan merült fel bűnügyi költség, melyet a másodfokú bíróság a Be. 381. § (1) bekezdése alapján megállapított, és rendelkezett annak viseléséről a Be. 338. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően.

Debrecen, 2013. március 26.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

Dr. Gömöri Olivér sk.
előadó bíró

Dr. Háger Tamás sk.
bíró

Záradék A Debreceni Törvényszék 4. B.662/2008/460. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.514/2012/161.számú ítéletében foglalt változtatásokkal a fellebbezéssel érintett I. rendű,II. rendű, III. rendű,IV. rendű, V. rendű, VI. rendű VII. rendű, VIII. rendű, IX. rendű, X. rendű, XII. rendű vádlottak vonatkozásában 2013. március 26. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2013. március 26.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő